

KILPAILUSÄÄNNÖT

II

Kouluratsastus

Voimassa 1.1.2012 alkaen

Suomen Ratsastajainliitto ry
Radiokatu 20, 00093 SLU

Esipuhe

Näitä sääntöjä noudatetaan SRL:n alaisissa kilpailuissa 1.1.2012 lukien.

Muutokset vuoden 2011 sääntöihin on merkitty alleviivauksiin.

Uudet säännöt, joita ei ole ollut vuoden 2011 säännöissä, on *kursivoitu*.

Poistot on merkitty yliviivauksin.

Muutoksia on tullut pykäliin:

- 402.
- 418.
- 422.
- 427.
- 428.
- 429.
- 433.
- 435.
- 436.
- 440.
- 446.

Lisätietoja

Kouluratsastuskomitea
SRL:n sääntövaliokunta

Sisältö

I ARVOSTELUPERUSTEET	4	435. Tulosten julkistaminen.....	19
401. Kouluratsastuksen tarkoitus	4	436. Palkintojen jako	19
402. Pysähdys.....	4	437. Luokitustaulukko.....	19
404. Ravi.....	5	438. Luokkien rajaaminen.....	19
405. Laukka	6	439. Muut toimihenkilöt ja apuvälineet	19
406. Peruutus	6	III SM-KILPAILUT.....	20
407. Siirtymiset	7	440. Kouluratsastuksen SM-säännöt	20
408. Puolipidäte	7	441. Hallimestaruuskilpailujen säännöt.....	20
409. Suunnanmuutokset.....	7	442. SM-joukkuekilpailun säännöt	20
410. Ratsastettavat tiet (ks. kuvaliite 4)	7	443. Nuorten hevosten Champion-kilpailun säännöt	21
411. Pohkeenväistö.....	7	444. varalla.....	21
412. Sivuliikkeet (ks. kuvaliite 3).....	8	445. Lähtöjärjestyksen määrittäminen SM- ja Nuorten hevosten Champion-kilpailuissa.....	21
413. Täyskäännökset, piruetti ja puolipiruetti.....	8	IV KOULUTUOMARIOIKEUDET	21
414. Passage.....	9	446. Koulutuomarioikeuksien myöntämisperusteet ja tuomarin jääviys.....	21
416. Lennokkuus ja kuuliaisuus.....	10	Liite 1: Kür-ohjelman vaikeusasteen arviointiohjeita	23
417. Kokoaminen	10	Liite 2: Hevostarkastus.....	25
418. Ratsastajan istunta ja apujenkäyttö.....	11		
II KILPAILUJEN JÄRJESTELYJÄ JA KILPAILIJOITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	11		
420. Turvallisuus	11		
421. Kouluratsastusohjelmat	11		
422. Osallistumisoikeus.....	11		
423. Hevonen	12		
424. Aikataulu	12		
425. Lähtöjärjestyksen määräytyminen.....	12		
426. Ratsastajan paino	12		
427. Kilpailuasua	12		
428. Satulointi ja suitsitus	13		
429. Rata ja radan merkitseminen sekä tuomariston sijoittaminen	15		
430. Verryttely ja ohjelman suoritus	16		
431. Ajanotto	18		
432. Pisteet	18		
433. Pöytäkirjat	18		
434. Sijoituksen määrittäminen.....	18		

I ARVOSTELUPERUSTEET

401. Kouluratsastuksen tarkoitus

1. Kouluratsastuksen tarkoituksena on asteittain ja järjestelmällisesti kehittää hevosen lihaksistoa ja koko olemusta, pyrkimyksenä tehdä hevosesta irtonainen, joustava ja notkea sekä toisaalta luotavainen, kuuliainen ja eteenpäinpyrkivä niin, että se on miellyttävä ratsastaa, kestävä ja terve.
2. Nämä ominaisuudet ilmenevät:
  - 2.1 puhtaina, säännöllisinä ja irtonaisina askellajeina
  - 2.2 liikkeiden pehmeutenä, lennokkuutena ja vaivattomuutena
  - 2.3 etuosan keveytenä sekä takaosan energisyytenä ja sen kantovoiman lisääntymisenä
  - 2.4 kuolaintuntuman pehmeutenä, ilman jännittyneisyyttä tai vastustelua.
3. Hevonen näyttää tekevän siltä vaaditut liikkeet halukkaasti ja vaivattomasti. Se vastaa kuuliaisesti, rauhallisesti ja tarkkaavaisesti ratsastajan apuihin. Se liikkuu suorilla linjoilla suorana ja taipuu kaarteissa ratsastettavan tien mukaisesti.
4. Käynti on puhdasta, säännöllistä ja irtonaista. Ravi on puhdasta, säännöllistä, joustavaa ja tarmokasta. Laukka on puhdasta, säännöllistä, kevyttä ja lennokasta. Hevosen takaosa on aina aktiivinen. Takaosan voimakkaasta työskentelystä heijastuu energinen liikkumisen keveys koko hevoseen. Hevonen vastaa ratsastajan pienimpiinkin apuihin.
5. Hevonen on kaiken aikaa tarkkaavainen sekä totelee rauhallisesti, vastustelematta ja epäroimättä ratsastajan erilaisia apuja säilyttäen luonnollisen, harmonisen tasapainonsa sekä levollisuutensa.
6. Hevosen on oltava kuolaintuella, niin paikalla kuin liikkeessä. Ratsastaja säilyttää tasaisen kevyen ja pehmeän tuntuman hevosen kumpaankin suupieleen yhtäläisesti. Hevonen kantaa päänsä vakaana, niskasta pehmeässä peräänannossa, kaula vapautuneesti kaartuneena, niska korkeimpana kohtana ja turpa jonkin verran luotiviivan etupuolella. Kadenssi – tahti, säännöllisyys ja ilmavuus: Hevonen ja ratsastaja ovat harmoninen kokonaisuus. Hevosen liikkuminen on ilmavaa, irtonaista ja ehdottoman säännöllistä. Takaosa kantaa ja hevonen lepää askeleessa. Tahti, ryhti ja

tasapaino säilyvät. Edellä mainittu on ominaista kaikelle ravityöskentelylle tempovaihteluineen.

7. Tahdikkuuden säilyminen kaikissa askellajeissa on keskeinen ominaisuus kouluratsastuksessa.

402. Pysähdys

1. Pysähdyksessä hevonen seisoo tarkkaavaisena, liikkumatta ja suorana tasapainossa kaikilla neljällä jalalla, etujalat ja takajalat toistensa vieressä. Etujalat ovat luotisuorassa, takajalat suunnilleen lonkkakymyn alla. Kaula on koholla, niska korkeimpana kohtana ja peräänannossa, turpa hieman luotiviivan edessä. Hevonen säilyttää kevyen tuntuman ratsastajan käteen ja on valmis lähtemään liikkeelle ratsastajan pienestä avusta. *Pysähdysten tulee kestää vähintään 3 sekuntia ja tervehdyksissä hevosen tulee olla liikkumatta tervehdyksen ajan.*
2. Pysähdykseen ratsastetaan siirtämällä hevosen painoa takaosalle lisäämällä istunnan ja pohkeen vaikutusta sekä käyttämällä samalla pehmeitä pidätteitä. Siirtyminen pysähdykseen ohjelmassa määrättyssä pisteessä on nopea, muttei koskaan äkkinäinen.

403. Käynti

1. Käynti on selvästi nelitahtinen askellaji, jossa hevosen kaviot koskevat maahan kukin vuorollaan. Säännöllisyys ja rentous tulee säilyttää kaikissa käynnissä esitettävissä liikkeissä.
2. Jos saman puoleiset etu- ja takajalka siirtyvät samanaikaisesti tai melkein samanaikaisesti, käynti ei ole puhdasta (nelitahtista), vaan ”passia” tai ”passimaista”, mikä on erittäin vakava virhe askellajia arvosteltaessa
3. Käynnin tempot eritellään keskikäyntiin, koottuun käyntiin, lisättyyn käyntiin sekä vapaaseen käyntiin. Näiden kesken tulee olla nähtävissä selkeä ero hevosen muodossa ja yliastunnassa.

3.1. Keskikäynnissä askel on puhdas, säännöllinen ja irtonainen hevosen liikkeessä eloisasti, mutta kuitenkin rauhallisesti säilyttäen kevyen kuolaintuntuman. Askelpituus hieman kasvaa ja takajaviot astuvat etukavioiden jälkien eteen. Ratsastaja säilyttää kevyen, pehmeän ja tasaisen tuntuman hevosen suuhun.

3.2. Kootussa käynnissä hevonen liikkuu kaula kohollaan kaartuneena, niska korkeimpana kohtana ja pehmeässä peräänannossa, säilyttäen kevyen kuolaintuntuman turpalinjan lähestyessä luotisuoraa. Takajalkojen tulee säilyttää tarmokas liike. Askel lyhenee ja tulee samalla korkeammaksi kaikkien nivelten taipuessa voimakkaammin. Tahdin on säilyttävä säännöllisenä ja rauhallisena, askeleen voimakkaana ja jäntevänä.

3.3. Lisätty käynti on niin matkaavoittavaa kuin mahdollista jalkojen siirron tulematta kiireiseksi tai epäsäännölliseksi. Takakaviot astuvat selvästi etukavioiden jälkien eteen. Ratsastaja antaa hevosen kaulalle vapautta. Kuolaintuntuma on silti säilytettävä.

3.4. Vapaa käynti on rentoutunut askellaji, jossa hevonen saa täydellisen vapauden laskea ja venyttää kaulaansa. Takajalkojen tulee astua selkeästi etujalkojen jättämän merkin ylitse. Matkaavoittavuus ja askelten pituus ovat olennaista laadukkaalle vapaalle käynnille.

3.5. Venytys pitkille ohjille käynnissä ja kaulan ojentaminen antavat hyvän kuvan hevosen tasapainoista, pehmeydestä, kuuliaisuudesta ja rentoudesta. Esittääkseen liikkeen oikein ratsastajan tulee antaa hevoselle ohjaa ja sallia hevosen asteittain venyttää eteen- ja alaspäin. Hevosen niskan venyessä eteen/alas, hevosen suun tulee laskeutua noin olkakyhmyn tasolle (engl. point of the shoulder). Hevosen tulee säilyttää pehmeä ja vakaa kuolaintuntuma, tahdin tulee säilyä tasaisena, lapojen vapaina ja takajalkojen aktiivisina. Lyhennettäessä ohjia tulee hevosen hyväksyä ohjastuntuma ilman vastustelua.

404. Ravi

1. Ravi on kaksitahtinen askellaji, jossa jalkaparit siirtyvät vuorotellen (vasen etujalka ja oikea takajalka ja tämän jälkeen oikea etujalka ja vasen takajalka). Jalkojen siirron välissä on liitovaihe.
2. Ravi on irtonaista, säännöllistä ja tahdikasta. Raviin siirtyminen on vaivaton ja sujuva.
3. Ravia arvosteltaessa kiinnitetään huomiota yleisvaikutelmaan, askeleen säännöllisyyteen ja joustavuuteen, jotka saa aikaan jäntevä selkä ja takaosan voimakas työskentely. Tasapainon ja tahdin on säilyttävä tempovaihteluissa.

4. Ravin tempot:

4.1. Harjoitusravissa, joka on kootun ravin ja keskiravin väliin sijoittuva askellaji, hevosen tulee liikkua luonnollisessa tasapainossa ja tahdissa irtonaisena ja jäntevästi. Takaosan liikkeen on oltava tarmokasta ja kuolaintuntuman on oltava pehmeä ja tasainen. Harjoitusravissa ei vaadita kokoamista, mutta takaosan on työskenneltävä tarmokkaasti ja voimakkaasti.

4.2. Askelten pidentäminen on harjoitusravin ja keskiravin välimuoto, kun hevonen ei koulutustaoltaan ole vielä riittävän kehittynyt keskiraviin.

4.3. Kootussa ravissa askel lyhenee, mutta saa samalla enemmän korkeutta, takaosa pyrkii syvemmälle alle antaen etuosalle keveyttä ja lavoille lisääntyvää irtonaisuutta. Etuosa kohoaa, kaula kaartuu voimakkaammin niskan pysyessä kuitenkin korkeimpana kohtana. Turpa lähestyy luotiviivaa menemättä kuitenkaan sen taakse kuolaintuen säilyessä kevyenä.

4.4. Keskiravi on harjoitusravin ja lisätyn ravin väliin sijoittuva askellaji, joka on kuitenkin "pyöreämpi" kuin lisätty ravi. Hevonen liikkuu tahdikkaasti eteenpäin pidentäen hieman askelta ja työntäen hyvin takaa. Ratsastaja antaa hevosen liikkua turpa hieman selvemmin luotiviivan edessä verrattuna koottuun tai harjoitusraviin ja hevonen voi laskea hieman päätä ja kaulaa. Askelten tulee olla tasaiset ja koko liikkeen tasapainoinen ja luonteva.

4.5. Lisätyssä ravissa hevosen askel on mahdollisimman matkaavoittava. Hevonen säilyttää saman tahdin ja venyttää askeleensa mahdollisimman pitkiksi takaosan voimakkaan työnnon avulla. Ratsastaja antaa hevosen jonkin verran venyttää ja laskea kaulaansa säilyttäen kuolaintuntuman ja peräänannon sekä antaa hevosen venyä koko rungostaan. Etujalat tulevat maahan siinä pisteessä, mihin ne eteenpäin ojentuneina osoittavat. Vastakkaisten etu- ja takajalkojen liike on kullakin askeleella yhdensuuntainen. Liike on tasapainoinen ja siirtyminen lisätyssä ravista on pehmeä hevosen siirtäessä enemmän painoa takaosalle.

5. Ravi esitetään keventäen vain, jos sitä ratsastettavassa ohjelmassa erikseen edellytetään.

405. Laukka

1. Laukka on kolmitahtinen askellaji, jossa esimerkiksi oikeassa laukassa jalkojensiirto on seuraava: vasen takajalka, vasen diagonaalijalkapari (vasen etujalka ja oikea takajalka), oikea etujalka, jonka jälkeen seuraa liitovaihe, jossa kaikki jalat ovat irti maasta ennen seuraavaa laukka-askelta.
2. Laukannoston tulee tapahtua vaivattomasti ja epäröimättä. Askelten on oltava kevyitä, tahdikaita ja säännöllisiä.
3. Laukkaa arvosteltaessa kiinnitetään huomiota yleisvaikutelmaan sekä kolmitahtisen askellajin säännöllisyyteen ja keveyteen, johon vaikuttavat kuolaintuen hyväksyminen, pehmeä peräänanto ja takaosan aktiivinen työskentely. Lisäksi arvioidaan tasapainon ja tahdin säilyminen tempovaihteluissa. Hevosen on liikuttava yhtä uraa suorilla linjoilla.
4. Laukan tempot:

4.1. Harjoituslaukassa hevosen on liikuttava irtonaisena ja tasapainossa koulutusasteelle sopivassa muodossa. Takaosan liikkeen on oltava eloisa, takajalkojen on taivuttava ja seurattava etujalkojen uraa. Kuolaintuntuman on oltava pehmeä ja tasainen.

4.2. Askelten pidentäminen on harjoituslaukan ja keskilaukan välimuoto, kun hevonen ei koulutus- tasoltaan ole vielä riittävän kehittynyt keskilaukkaan.

4.3. Kootussa laukassa hevosen ryhti kohoaa ja askel on lyhyempi ja liike kevyempi kuin muissa laukkatempoissa. Etuosan keveys, lapojen irtonaisuus ja takajalkojen liikkeen eloisuus lisääntyvät. Kuolaintuntuman tulee säilyä kevyenä.

4.4. Keskilaukassa hevonen liikkuu jonkin verran eloisammassa tempossa turpa luotiviivan edessä. Hevonen saa hieman laskea päätänsä ja kaulaansa. Sen askelpituuden tulee olla matkaavoittavampi kuin harjoituslaukassa. Tahdin on säilyttävä säännöllisenä ja liikkeen tasapainoisena.

4.5. Lisätyssä laukassa hevonen liikkuu mahdollisimman matkaavoittavin askelin, säännöllisesti ja lennokkaasti säilyttäen laukan tahdin. Ratsastaja antaa hevosen jonkin verran venyttää ja laskea

kaulaansa. Hevonen säilyttää peräänannon. Takaosa työntää tarmokkaasti ja etuosa pysyy kevyenä.

Siirtymisissä keskilaukasta ja lisätystä laukasta koottuun laukkaan tulee tahdin säilyä samana.

4.6. Vastalaukka on liike, jossa ratsastaja esimerkiksi kaarevalla uralla vasemmalle pyytää hevostaan laukkaamaan oikeata laukkaa. Vastalaukka on tasapainoa kehittävä liike. Vastalaukassa kaarevalla uralla hevonen liikkuu tasaisella kuolaintuella ja asetettuna laukan puolelle. Ratsastajan tulee luontevasti istuen säilyttää hevosen liike sujuvana. Hevosen takaosa ei saa poikittaa uralta.

4.7. Laukanvaihdossa käynnin kautta hevonen siirretään käyntiin ilman väliaskeleita ja kolmen, korkeintaan viiden, käyntiaskeleen kautta seuraavälittömästi siirtyminen uuteen laukkaan.

4.8. Laukanvaihto askeleessa tapahtuu liitovaiheen aikana, etu- ja takajalkojen vaihtaessa samassa askeleessa siten, että liike tulee takaosalta. Etuosa on kevyt ja lavat ovat irtonaiset. Hevosen on pysyttävä suorana ja tasapainoisena, askeleen kevyenä, rauhallisena ja tahdikkaana. Laukanvaihto askeleessa voidaan suorittaa myös sarjoina joka neljännellä, joka kolmannella, joka toisella tai jokaisella askeleella.

Laukanvaihtosarjoissa on kokoamisaste jonkin verran koottua laukkaa vapaampi liikkeen sujuvuuden ja keveyden säilyttämiseksi.

Laukanvaihtojen tarkoituksena on osoittaa hevosen herkkää ja kuuliasta reagoitua ratsastajan antamille laukanvaihtoavuille.

406. Peruutus

1. Peruutuksessa hevonen siirtää jalkojaan diagonaalisesti siten, että etujalka nousee hieman ennen takajalkaa. Jalkojen on noustava selvästi irti maasta ja pysyttävä suoralla linjalla.
2. Peruutuksessa ja sitä edeltävässä pysähdyksessä hevosen tulee säilyttää peräänanto ja eteenpäinpyrkimys.
3. Hätäily tai ennakoiminen liikkeen aloittamisessa, käden vastustaminen tai kuolaintuntuman menettäminen, taipuminen ja poikittaminen suoralta

linjalta, jäykät tai levällään olevat takajalat sekä etujalkojen laahaaminen ovat karkeita virheitä.

4. Peruutuksesta on siirryttävä ilman pysähdystä tai väliaskeleita suoraan ohjelmassa vaadittuun askellajiin.
5. Keinu on kahden peruutuksen yhdistelmä siten, että peruutusten välissä esitetään käyntiaskeleet. Se tulee esittää sujuvin siirtymisin sekä vaadituilla askelmäärillä.

407. Siirtymiset

Siirtymiset eli tempon vaihtelut ja siirtymiset askellajista toiseen on esitettävä selvästi ohjelmassa määrättyssä pisteessä. Niiden tulee olla nopeita, mutta kuitenkin pehmeitä ja tahdikkaita. Askellaji ja tempo säilyvät tahdikkaina ja irtonaisina siirtymiseen saakka. Hevosen tulee säilyttää kuolantuntuma ja kantaa itsensä etuosa kevyenä edestä rauhallisena ja oikeassa asennossa.

Samaa edellytetään myös siirtymisissä liikkeestä toiseen, esimerkiksi passage-piaffe-passage – siirtymisissä.

408. Puolipidäte

Puolipidäte on ulospäin tuskin havaittava ratsastajan istunnan, pohkeiden ja käden lähes samanaikaisen vaikutuksen yhteensovittaminen, jonka tarkoituksena on kiinnittää hevosen huomio ja valmistella sen tasapaino tulevaa liikettä varten tai siirtymistä temposta toiseen. Pyrkimyksenä on siirtää hevosen kantovoima sen takaosalle etuosan keventämiseksi ja tasapainon edistämiseksi.

409. Suunnanmuutokset

1. Kaarevilla urilla hevosen on liikuttava taipuneena tasaisesti koko rungostaan ratsastettavan tien mukaisesti. Sen on pehmeästi toteltava ratsastajan apuja ja askellajin, tahdin ja tempon on säilyttävä.
2. **Suunnanmuutokset voidaan suorittaa seuraavilla tavoilla:**
  - a. Kulmankatkaisu
Kulmankatkaisussa (ks. kuvaliite 4 kohta C) ratsastetaan kulmaan ja käännetään keskihal-kaisijalle, josta edellisen pitkän sivun keskelle.
  - b. Lyhyt ja pitkä diagonaali

- c. Puolivoltit ja puoliympyrät suunnan muutoksin, täyskaarto
Täyskaarto ratsastetaan siten, että kaareva osa muodostaa puoliympyrän, jonka halkaisija on 10 m, ja uralle palataan suoralla linjalla ohjelmassa määrättyyn pisteeseen.
- d. Puolipiruetit ja takaosakäännökset
- e. Kiemuraurat
- f. Siksak suunnanmuutokset. Hevosen tulee suoristaa ennen suunnanmuutosta. Siksak on liike, jossa suoritetaan enemmän kuin kaksi sulkutaivutusta siten, että suunnanmuutos sisältyy liikkeeseen.

410. Ratsastettavat tiet (ks. kuvaliite 4)

Ohjelmissa ratsastettavat kuviot ovat voltti, serpentiini ja volttikahdeksikko.

1. Voltti on ympyränmuotoinen tie, jonka halkaisija on 6, 8 tai 10 metriä. Jos halkaisija on yli 10 m, puhutaan ympyrästä ja sen halkaisija mainitaan erikseen.
2. Kiemuraura (serpentiini) muodostuu useammasta ympyränpuolikkaasta, joita yhdistää suora linja, jonka pituus vaihtelee ympyränpuolikkaan koosta (kaarien lukumäärästä) riippuen. Keskihalkaisijaa ylitettäessä hevonen suoritetaan lyhyen sivun suuntaiseksi.
3. Volttikahdeksikon molempien osien on oltava yhtä suuret ja ohjelmassa määrätyn kokoiset. Hevonen suoritetaan suunnanmuutoksessa.

411. Pohkeenväistö

1. Pohkeenväistön tarkoituksena on kehittää hevosen kuuliaisuutta ja ratsastajan eri apujen keskinäistä vaikutusta hevoseen.
2. Liike suoritetaan käynnissä tai harjoitusravissa. Pohkeenväistössä hevonen liikkuu rungostaan suorana sen verran liikkeen suunnasta pois päin asetettuna, että ratsastaja näkee sen sisäsilmäkulman ja sieraimen reunan. Sisäpuoliset jalat astuvat ristiin ulkopuolisten editse.

Pohkeenväistö voidaan ratsastaa lävistäjällä, jolloin hevosen tulee olla mahdollisimman yhden-suuntainen pitkän sivun kanssa kuitenkin niin, että etuosa hieman johtaa liikettä. Eteenpäinpyrkimyksen, tempon ja tahdin on säilyttävä. Jos pohkeenväistö suoritetaan pitkällä sivulla tai kes-

kihalkaisijalla, hevosen tulee liikkua noin 35 asteen kulmassa ratsastettavaan tiehen nähden.

412. Sivuliikkeet (ks. kuvaliite 3)

1. Sivuliikkeiden tarkoitus on kehittää ja lisätä takaosan työskentelyä ja siten myös kokoamista.
2. Kaikissa sivuliikkeissä (avotaiivutus, travers, renvers ja sulkutaiivutus) hevonen liikkuu kevyesti taivutettuna etu- ja takaosa kahdella eri uralla.
3. Taivutuksia ei saa liioitella. Tahdin, tasapainon ja liikkeen sujuvuuden tulee säilyä.
4. Sivuliikkeissä askeleen on pysyttävä säännöllisenä. Lennokkuuden ja tahdin on säilyttävä tasaisena ja liikkeen tasapainoisena. Lennokkuus kadotetaan, jos ratsastaja keskittyy ainoastaan taivuttamiseen ja hevosen ratsastamiseen sivusuunnassa.
5. **Avotaiivutus suoritetaan kootussa ravissa.** Avotaiivutuksessa hevonen on kevyesti taivutettu ratsastajan sisäpohkeen ympäri. Hevonen astuu sisäetujalalla ulkoetujalan edestä ristiin ja sisätakajalka siirtyy ulkotakajalan eteen kohti ulkoetujalkaa. Avotaiivutuksessa hevonen liikkuu asetettuna poispäin liikkeen kulkusuunnasta. Takaosa seuraa ratsastettavaa uraa ja etuosa kulkee uran sisäpuolella. Hevonen muodostaa noin 30 asteen kulman kuljettavaan tiehen nähden.
6. **Sulkutaiivutuksessa uraa pitkin (travers)** hevonen on taivutettuna ratsastajan sisäpohkeen ympäri. Etuosa kulkee uralla ja takaosa uran sisäpuolella siten, että ulkojalat astuvat sisäjalkojen editse ristiin. Hevonen on asetettuna ja taivutettuna liikkeen suuntaan. Liike suoritetaan joko kootussa ravissa tai kootussa laukassa. Hevonen muodostaa noin 35 asteen kulman ratsastettavaan tiehen. Edestä ja takaa katsottuna hevonen liikkuu neljällä uralla. Liikkeen tarkoitus on esittää sujuva koottu raviliike suoralla linjalla oikein taivutetulla hevosella. Etu- ja takajalat astuvat ristiin, tasapainon ja tahdin säilyessä.
7. **Vastataiivutus (renvers)** ratsastetaan kuten edellä kuvattu sulkutaiivutus, mutta takaosa kulkee uralla ja etuosa uran sisäpuolella. Tarkoituksena on esittää sujuvaa koottua ravia suoralla linjalla taivutuksen ollessa suurempi kuin avotaiivutuksessa.

sa. Etu- ja takajalat astuvat ristiin, tahdin ja tasapainon säilyessä.

8. Diagonaalilla suoritettavassa **sulkutaiivutuksessa** ("half-pass") hevosen tulee olla kevyesti taivutettu sisäpohkeen ympäri niin, että se katsoo liikkeen suuntaan. Tahdin ja tasapainon on säilyttävä koko liikkeen ajan samalla kuin lennokkuus ja takaosan, erityisesti sisätakajalan, aktiivisuus säilyvät. Näin hevosen lavat säilyvät liikkuvina ja irtonaisina ja liike on vaivattoman ja näyttävän näköinen. Hevosen tulee olla lähes yhdensuuntainen pitkän sivun kanssa, etuosan johtaessa hieman liikkeen ja taivutuksen suuntaan. Liike voidaan suorittaa kootussa ravissa, kootussa laukassa tai kür-ohjelman osana esitettäessä passagessa.

Ravissa ulkojalat astuvat sisäjalkojen editse ristiin. Laukassa askel vie samanaikaisesti eteen ja sivulle.

Ravissa esitetyn sulkutaiivutuksen tarkoituksena on esittää sujuvaa, tahdikasta koottua ravia diagonaalilla linjalla. Hevosen tulee olla taipuneempi kuin avotaiivutuksessa. Tahdin ja tasapainon tulee säilyä.

Laukassa liikkeen tarkoituksena on kehittää laukan kokoamista ja jäntevyyttä liikkeen jatkuessa sujuvana eteen ja sivulle ilman pienintäkään häiriötä tahdissa tai tasapainossa, hevosen samalla taipuessa pehmeästi ja kuuliaisesti.

413. Täyskäännökset, piruetti ja puolipiruetti

1. Täyskäännös takaosalla pysähdyksestä pysähdykseen

Käännöksen alussa sallitaan muutama askel eteenpäin. Käännöksen aikana hevonen liikkuu käännöksen keskipisteen ympäri siten, että sisätakajalka pysyy keskipisteen lähellä hevosen astuessa sen ympäri selvästi nelitahtisessa käynnissä. Hevonen siirtää etujalkoja ja ulkotakajalkaa sisätakajalan ympäri, jolla se polkee tahdikkaasti painopisteen suuntaisesti astuen samaan pisteeseen tai vain hieman sen eteen. Käännöksen jälkeen hevonen tuodaan takaisin uralle viistosti eteenpäin ennen toista pysähdystä. Hevonen palaa uralle ilman, että takajalat astuvat ristiin. Hevonen on käännöksen aikana asetettu käännöksen suuntaan.

2. Täyskäännös takaosalla käynnistä

Tämä käännös ratsastetaan muilta osin samalla tavalla kuin täyskäännös pysähdyksestä sillä erolla, että hevonen ei pysähdy ennen ja jälkeen käännöksen. Käyntiaskeleita lyhennetään ennen käännöstä.

3. Piruetissa (puolipiruetissa) hevosen etujalat ja ulkotakajalka liikkuvat keskipisteenä polkevan sisätakajalan ympäri 360 astetta (puolipiruetissa 180 astetta).

3.1 Piruetti (puolipiruetti) suoritetaan tavallisesti kootussa käynnissä tai kootussa laukassa, mutta se on mahdollista suorittaa myös piaffessa.

3.2 Piruetissa (puolipiruetissa) käänköpisteenä on sisätakajalka, joka jokaisella askelella tahdin säilyttäen nousee ja laskee samaan jälkeen tai vähän sen eteen. Käännöksen aikana tulee ulkotakajalan astua eteenpäin sisätakajalan ympäri etujalkojen astuessa kaariuraa pitkin siten, että ulkoetujalka astuu sisäetujalan etupuolelle.

3.3 Kaikissa pirueteissa (puolipirueteissa) hevonen on lievästi taivutettuna liikkeen suuntaan. Hevosen tulee säilyttää pehmeä tahdikas liike. Kuolaintuntuma säilyy kevyenä ja hevosen niskan tulee koko liikkeen ajan pysyä korkeimpana kohtana.

3.4 Pirueteissa (puolipirueteissa) hevosen tulee kevyellä kuolaintuntumalla pysyen pyrkiä eteenpäin ja sen takaosan työskentelyn on säilyttävä. Sen takaosa ei saa "kaatua" käännöksestä eikä siirtyä taaksepäin.

3.5 Laukkapirueteissa (puolipirueteissa) etuosan keveyden tulee säilyä liikettä valmisteltaessa ja kokoamisastetta nostettaessa. Hevosen takaosa on hyvin koottuna. Sen takajalkojen nivelet taipuvat, takaosa painuu syvemmälle alle ja takaosa kantaa voimakkaammin.

Piruettiin (puolipiruettiin) kuuluvat oleellisena osana sitä edeltävät ja seuraavat laukka-askeleet. Niiden on oltava aktiivisia ja hyvin koottuja juuri ennen piruetia ja tasapainoisia ja tahdikkaita heti piruetin jälkeen.

Piruetteja (puolipiruetteja) arvosteltaessa on kiinnitettävä huomiota liikkeen pehmeeseen, keveyteen, tahdikkouteen ja säännöllisyyteen sekä siirtymisten täsmällisyyteen ja joustavuuteen.

Laukkapiruetissa (puolipiruetissa) tarkkailaan myös tasapainoa, ilmavuutta ja askelten lukumäärää. Piruetti tulisi suorittaa 6-8 askeleessa ja puolipiruetti vastaavasti 3-4 askeleessa. (katso liite: Kürin arvostelu).

3.6 Hevosen tulee olla suora ja hyvin koottuna juuri ennen piruetia. Tasapainon tulee säilyä läpi liikkeen.

414. Passage

1. Passage on erittäin koottua ravia korkein, ilmavin, erittäin tahdikkain, diagonaalisesti säännöllisin askelin. Liikkeelle on luonteenomaista hevosen jalkojen kaikkien nivelien pehmeä taipuisuus ja takaosan voimistunut toiminta. Askeleessa on selkeä ja ilmava lepovaihe.

2. Hevosen etukavion tulisi nousta likimain etusäären keskikohdan korkeudelle ja takakavion hiukan vuohisen yläpuolelle.

3. Kauniisti kaartuneen niskan tulee olla korkeimpana kohtana ja otsalinjan lähestyä luotiviivaa ja kuolaintuntuman säilyessä kevyenä. Hevosen tulee siirtyä pehmeästi, tahdikkaasti ja luontevasti passagesta piaffeen ja toisinpäin, lennokkuuden säilyessä.

4. Epäsäännöllisyys liikkeessä – tahtirikko, maahan sidottu takaosa, huojunta etu- tai takaosalla, sekä jalkojen nykivä liike ovat karkeita virheitä.

Passagen tarkoituksena on esittää korkeinta mahdollista kokoamisastetta ja joustoa, tahti ja ilmavuus liikkeessä säilyttäen.

415. Piaffe

1. Piaffe on erittäin koottua ja tahdikasta ravia, josta saa vaikutelman liikkeen pysymisestä paikallaan. Hevosen takaosan tulee laskea, painua syvemmälle alle ja säilyttää eloisa, voimakas poljenta tehden mahdolliseksi etuosan kevenemisen ja mahdollisimman suuren lapojen irtotonaisuuden. Ristikkäiset jalkaparit nousevat ja laskevat vuoroitellen tasaisessa tahdissa.

1.1 Hevosen etukavion tulisi nousta etusäären puolivälin korkeudelle ja takakavion suunnilleen vuohisen korkeudelle.

1.2 Kauniisti kaartuneen niskan tulee olla korkeimpana kohtana, otsalinjan luotiviivan suuntaisena. Kuolaintuntuman tulee säilyä kevyenä. Liike on elastista, tahdikasta ja harmonista.

1.3 Piaffen tulee olla eloisaa ja ilmavaa, ja hevosen on säilytettävä tasapainonsa. Vaikka liikkeelle on ominaista pysyminen lähes paikallaan, hevonen on oltava koko ajan valmis vastaamaan ratsastajan eteenpäin pyytäviin apuihin.

1.4 Siirtyminen hiukankin taaksepäin, epäsäännöllinen poljenta takaosalla, ristiin astuvat etujalat sekä etu- tai takaosan huojunta ovat karkeita virheitä. Kiireisin ja erikorkuisin tai epäsäännöllisin askelin ilman tahtia suoritettua liikettä tai askeleita ilman piaffelle luonteenomaista lepovaihetta askeleessa ei hyväksytä.

Piaffen tarkoituksena on esittää korkeinta mahdollista kokoamisastetta antaen samalla vaikutelma paikallaan pysymisestä.

416. Lennokkuus ja kuuliaisuus

1. **Lennokkuudella** tarkoitetaan tarmokkaasta takaosan toiminnasta syntyvää hallittua, voimakasta ja näyttävää liikkumista sekä eteenpäinpyrkimystä. Parhaimmillaan se ilmenee hevosen selän elastisuutena ja jäntevyytenä sekä kuolaintuntuman pehmeutenä ja joustavuutena.

1.1 Lennokkuudella ei tarkoiteta kovaa vauhtia, sillä nopeassa liikkeessä tahti usein kiihtyy, askel lyhenee ja siitä tulee matala ja maahansidottu. Lennokkaassa liikkeessä takajalkojen työskentely säilyy jäntevänä ja voimakkaana ja liike ilmavana. Lennokkaalle liikkeelle on ominaista selkeä liitovaihe. Hevonen ehtii levätä askeleessaan. Koottu ravi ei ole passagea eikä passage koottua ravia.

1.2 Lennokkuus on hyvän kokoamisen edellytys ravissa ja laukassa. Jollei ole lennokkuutta, ei ole mitään koottavaa.

2. **Kuuliaisuus** ei saa olla pakonomaista tottelemista, vaan sen on tultava esiin tarkkaavaisuutena, halukkuutena ja luottavaisuutena koko hevosen olemuksessa sekä eri liikkeiden suorittamisen keveytenä ja helppoutena. Kuolaintuntuman on oltava pehmeä ja kevyt, suun kiinni ja niskan pehmeässä peräänannossa ilman ratsastajan käden vastustelua. Hevonen ei saa liikkua ns. kuolaimen yllä eikä alla.

2.1 Kielen ulostyöntäminen ja kielen vetäminen kuolaimen yli tai hampaiden narskuttaminen ja hännällä piiskaaminen ovat osoituksia hevosen hermostuneisuudesta, jännityksestä tai vastustelusta, joka on otettava huomioon ko. liikkeen arvostelussa sekä yleisvaikutelman kohdassa 3 (kuuliaisuus).

2.2 Kuuliaisuutta arvosteltaessa tulee ensisijaisesti huomioida hevosen yhteistyökyky ja -halu. Hevosen tulee ymmärtää mitä siltä odotetaan ja sen tulee reagoida ratsastajan apuihin ilman pelkoa tai jännitystä.

2.3 Hevosen suoruus, pyrkimys liikkua "ylämäkeen" ja tasapaino mahdollistavat hevosen säilymisen ratsastajan pohkeen edessä sekä pyrkimyksen eteenpäin kohti kuolaintuntumaa itsensä samalla kantaen. Nimenomaan nämä seikat luovat mielikuvan harmoniasta ja keveydestä.

Ohjelman mukaisten vaatimusten ja tehtävien suorittaminen on kuuliaisuuden tärkein mittari.

417. Kokoaminen

Kokoamisen tarkoitus on:

- kehittää ja vakiinnuttaa hevosen luonnollista tasapainoa ja kantovoimaa ratsastajan painon alla
- kehittää hevosen kykyä laskea takaosansa ja siten lisätä sen kantovoimaa niin, että etuosa kevenee ja lapojen irtouus lisääntyy.
- koota hevosen keveys ja voima, jotta se olisi helppo ja miellyttävä ratsastaa.

Kokoamisastetta kehittävät parhaiten sulkutaivutukset ja avotaivutus (ks. 412.) sekä puolipidätteet (ks. 408.).

Koottuissa askellajeissa hevonen taivuttaa takajalkoja voimakkaammin alleen. Ratsastaja vaikuttaa istunnallaan ja pohkeellaan hetkellisin mutta usein toistuvien avuin, pyytäen hevosta eteenpäin kohti kättä. Pidätteiden tulee päästää riittävä määrä energiaa eteenpäin. Kokoamista ei saada aikaan lyhentämällä askelta liian tiukoilla ohjasteilla vaan aktiivomalla takajalkoja istunnalla ja pohkeella.

Takajalat eivät kuitenkaan saa siirtyä liian kauas eteen hevosen alle, koska silloin tasapaino saattaa järkkäytyä ja liike vaikeutua.

Toisaalta hevonen, joka ei halua tuoda takajalkoja alleen, ei koskaan pysty hyväksyttävään kokoamiseen, jolle on luonteenomaista ”helppous” kantaa itsensä voimakkaasti toimivan takaosan johdosta.

Pään ja kaulan asento kootuissa askellajeissa on riippuvainen koulutustasosta ja jossain määrin myös hevosen rakenteesta. Kaulan kaaren tulee nousta luontevasti ja muodostaa harmoninen kaari säästä niskaan, joka on korkeimpana kohtana. Turpa pysyy hieman luotiviivan edessä. Ajoittain, ratsastajan tehostaessa apujaan kootukseen hevostaan, turpa voi olla enemmän tai vähemmän luotiviivalla. (vertaa kohdat 401.6, 402.1 ja 408).

418. Ratsastajan istunta ja apujenkäyttö

1. Ratsastajan apujen tulee olla pehmeät ja niin näkymättömät kuin mahdollista. Apujen käytössä ei saa esiintyä väkivaltaisuutta. Ratsastajan tulee istua hyvässä tasapainossa syvällä satulassa ristiselkä ja lantio pehmeän jäntevänä.

Reisien ja pohkeiden tulee ojentua alaspäin niin, että jalkaterä on vaakatasossa, joustava nilkka päästää kantapäähän painumaan alas. Pohkeiden tuntuma säilyy tasaisena.

Selän ja kylkien on oltava suorat, mutta ne eivät saa olla jännittyneet. Olkavarsien ja kyynärpäiden tulee säilyttää tuntuma ratsastajan vartaloon.

Käsien selkäpuolet muodostavat suoran linjan käsivarren kanssa. Käsi on nyrkissä ja peukalot ovat ylimpänä. Kädet on pidettävä alhaalla, mutta kuitenkin irti hevosesta ja toisistaan. Pään ja kaulan asennon on oltava vapaa ja luonnollinen. Ainoastaan tällaisella istunnalla ratsastajan on mahdollista vaikuttaa hevoseensa tehokkaasti ja kehittää sitä oikein.

2. Ratsastajan oikealla istunnalla on pehmeän kuolaintuntuman ja pohkeiden käytön ohella merkittävä vaikutus hevosen liikkumiseen. Vain sellainen ratsastaja, joka pitää ristiselkänsä, lantionsa ja reisien lihakset pehmeän jäntevinä, voi oikealla tavalla vaikuttaa hevoseen. (402.2, 408. ja 416.3)
3. Ohjat pidetään molemmissa käsissä, jollei ohjelmassa ole toisin määrätty. Ohjelman päätyttyä, vapain ohjin radalta poistuessaan ratsastaja saa halutessaan irrottaa toisen käden ohjista.

Vapaavalintaisessa Kür-ohjelmassa voidaan esittää liikkeitä ohjat yhdessä kädessä. Kts. myös Liite 1 Kür-ohjelman vaikeusasteen arviointiohjeita kohta 5.

4. Maiskuttaminen tai muun ääniavun käyttäminen toistuvasti on vakava virhe (*vähennyksen osalta kts. 530.6.2 muut virheet*) ja sen tulee näkyä myös ratsastajan apujenkäyttöä koskevassa yleisarvosanassa.

II KILPAILUJEN JÄRJESTELYJÄ JA KILPAILIJOITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

420. Turvallisuus

1. Eläinlääkärin paikallaolo kilpailuissa ei ole pakollista muutoin kuin arvokilpailujen varsinaisen hevostarkastuksen ajan. Muutoin riittää, että päivystävä eläinlääkäri on saatavissa paikalle ilman kohtuutonta viivytystä.
2. Ambulanssin ja / tai lääkärin paikallaolo kilpailupaikalla ei kouluratsastuskilpailuissa ole pakollista.
3. Kilpailualueella on käytettävä hevosta talutettaessa aina kuolaimia.

421. Kouluratsastusohjelmat

1. SRL:n hallituksen tehtävänä on antaa ja vahvistaa kouluratsastusohjelmat sekä huolehtia niiden jakelusta.

422. Osallistumisoikeus

1. Kansalliset kouluratsastuskilpailut ovat avoimet senioreille, nuorille ratsastajille, junioreille ja poniratsastajille (kts. KS I, 8§ Kilpailija).
2. *Osallistuakseen kansalliseen luokkaan tulee ratsukon olla saavuttanut vähintään 58 % tulos Helppo A-tasoisesta alueluokasta. Mainitut rajoitukset eivät koske ikäluokille rajattuja luokkia eivätkä nuoria hevosia niille avoimissa luokissa.*
3. ~~Kilpailuissa, joissa on samana päivänä sekä alue- että kansallisia luokkia, sama ratsukko ei voi osallistua molempiin. Tämän kohdan vastaisesti tapahtuvasta osallistumisesta aiheutuu tulosten mitätöinti kummassakin luokassa.~~

4. SM- ja mestaruuskilpailuihin osallistumisesta on omat sääntönsä.
5. Poniratsukot saavat osallistua poni-, juniori- ja avoimiin luokkiin.
6. Poniratsastajan alaikäraja kansallisissa kouluratsastuskilpailuissa on 10 vuotta. *Aluekilpailuissa poniratsastajan alaikäraja on 8 vuotta, hevosella kilpailtaessa 10 vuotta.*
6. Vammaisratsastajat voivat SRL:n vammaisjaoston erikoisluvalla kilpailla alue- ja kansallisissa kilpailuissa ja käyttää niissä FEI:n määrittelemiä ja vamman asteen edellyttämiä apuvälineitä. Päätöksen ratsastajan käyttämisestä apuvälineistä tekee kansallinen- tai kv-luokittaja.

Ratsastajan hyväksytyt henkilökohtaiset apuvälineet on kirjattava ja valokuvattava vammaisratsastajan kilpailukorttiin. Kilpailijalla, jolla on lupa käyttää apuvälineitä, on velvollisuus esittää kilpailukorttinsa kilpailukansliassa ja tiedottaa asiasta ko. luokan puheenjohtajatuomarille.

Ratsastaja ei ole pakotettu käyttämään kaikkia hänelle sallittuja apuvälineitä.

(Apuvälinelista poistettu tästä)

Näkövammaisen ratsastaja on velvollinen toimittamaan tarvitsemansa apuvälineet kilpailupaikalle muita ratsukoita häiritsemättä ja kilpailuolosuhteita tai –aikatauluja muuttamatta.

Ohjelmaa suorittaessaan ratsastaja voi olla irrottamatta toista kättään ohjista tervehtiessään tai vapaassa käynnissä hän ei pidennä ohjia, vaan antaa hevoselle vapautta kumartumalla ylävartalollaan voimakkaasti eteenpäin. Kaikilta ratsastajilta ei edellytetä kannuksia.

Mikäli alue- tai kansallisen kouluratsastuskilpailun yhteydessä järjestetään vammaisluokka, voi vammaisratsastaja halutessaan osallistua sekä vammais- että kansalliseen luokkaan.

Muilta osin vammaisratsastaja noudattaa voimassaolevia kouluratsastussääntöjä.

423. Hevonen

Sama hevonen / poni saa tehdä korkeintaan kaksi suoritusta kilpailupäivänä. *Aluekilpailuiden Helppo B*

tai sitä alemmissa luokissa hevonen / poni voi osallistua samaan luokkaan kahdesti (eri ratsastaja). Ponin tulee olla 6-vuotias osallistuakseen FEI –tasoiisiin poniluokkiin.

Hevosen tulee olla 6-vuotias osallistuakseen vaativa B-tasoiseen tai muuhun vaativa A-tasoiseen luokkaan kuin Prix St Georges. Prix St Georges ja Intermediate I –tasoiseen luokkaan osallistuminen edellyttää 7-vuoden ikää. Intermediate II ja GP-tasoiisiin luokkiin osallistuvan hevosen tulee olla 8-vuotias. Hevosen ikä lasketaan sen syntymävuoden alusta.

424. Aikataulu

1. Luokkaa edeltävänä päivänä julkaistaan aikataulu, josta ilmenee kunkin kilpailijan lähtöaika. Julkaistua aikataulua on pyrittävä noudattamaan, ja kilpailija on velvollinen lähtemään aikaisintaan sen mukaisesti.

Vaihtoehtoisesti kilpailijat voidaan jakaa ryhmiin, jolloin kunkin ryhmän ensimmäinen ratsukko saa tarkan lähtöajan ja muut arvioivat oman aikansa sen mukaan. Mikäli aikataulun julkaisemisen jälkeen siinä mainittu kilpailija jättää ilman pätevää syytä suorituksen suorittamatta, voidaan hänelle määrätä rangaistus.

2. Ratsastaja ei ole velvollinen aloittamaan suoritus- taan aikaisemmin kuin aikaohjelman perusteella arvioituna lähtöhetkenä.
3. Luokkaan osallistuva kilpailija ei saa toimia esiratsastajana ko. luokassa.

425. Lähtöjärjestyksen määräytyminen

1. Lähtöjärjestyksen määrää kilpailujen järjestäjä arpomalla. Lähtöjärjestyksestä voidaan poiketa tuomariston puheenjohtajan erittäin painavien syiden perusteella myöntämällä luvalla.

426. Ratsastajan paino

1. Painomääräyksiä ei ole.

427. Kilpailuasu

1. *Ratsastajan tulee lähtökohtaisesti aina ratsailla ollessaan käyttää hyväksyttyä turvakypärää. Ilman turvakypärää tapahtuva ratsastus tulee estää.*

*Yli 18-vuotias ratsastaja voi ratsastaessaan yli 7-vuotiaista hevosta, halutessaan käyttää luokan vaikeustason mukaisesti silinteriä tai knallia. Tämä koskee varsinaisen kilpailusuorituksen lisäksi vain varsinaista verryttelyä ennen suoritusta sekä matkaa tallista kilpailukentälle ja takaisin talliin. **Poikkeussäännöstä huolimatta suositellaan, että ratsastajat käyttäisivät oman turvallisuutensa vuoksi aina hyväksytyä turvakypärää.***

2. Kilpailuasuna on ratsastuspuku: ratsastustakki, vaaleat housut, ratsastussaappaat tai ratsastuskengät ja sileävartisen saappaanvarret,, kypärä, knalli tai silinteri, vaaleat tai takin väriset käsineet, valkoinen/vaalea tai takin väriäinen plastrong, tai solmio, vaalea poolopusero tai vastaava.

Vaativissa ja vaikeissa luokissa musta tai tumman-sininen ratsastustakki tai – frakki, vaaleat housut, mustat tai takin väriset ratsastussaappaat, musta tai takin väriäinen knalli tai silinteri (aina frakin kanssa). Ratsastaja voi turvallisuussyistä halutessaan käyttää hyväksytyä turvakypärää. Frakin käyttö on sallittu vaativa A-tason ja sitä vaikeimmissa luokissa, poikkeuksena juniorit, jotka saavat mestaruuskilpailuissa käyttää frakkia. *Ratsastajan varusteiden koristelu tulee olla hillittyä ja asianmukaista. Ylimääräistä koristelua tulee välttää.*

Ratsastaja voi halutessaan käyttää turvaliiviä. Kilpailusuorituksen aikana turvaliivi on kuitenkin oltava ratsastustakin alla.

Käytettäessä nivelsuitsitusta *sekä kaikissa helppo A –tasoisissa luokissa (riippumatta suitsituksesta)* käytetään aina kypärää. *Junioreille avoimissa luokissa kypärän käyttö on pakollista.* Mestaruusluokissa kuitenkin sallitaan silinterin käyttö.

Univormua kantavat henkilöt esim. sotilaat ja poliisit, saavat ratsastaa virallisessa virkapuvussaan (takkeineen). Heidän tulee kuitenkin aina noudattaa turvakypärästä annettuja määräyksiä.

Metallista valmistetut kannukset kuuluvat kilpailuasun. Poniratsastajat voivat halutessaan käyttää kannuksia poniluokissa. Avoimissa luokissa kaikki ratsastajat (myös poniratsastajat) käyttävät kannuksia. Poniratsastajan tulee aina käyttää hyväksytyä kolmipistekiinnityksellä varustettua turvakypärää.

3. Poniratsastajien sallitaan kilpailla ilman ratsastustakkaa kaikissa poniluokissa paitsi SM-kilpailuissa. Ratsastuskenkien käyttö on sallittu ponikilpailuissa. Mikäli poniratsastaja käyttää kannuksia, ne saavat olla korkeintaan 1,5 cm:n pituiset (*kansainvälisesti 3,5 cm*). Kannusten tulee olla metallia ja tylppäkärkiset. Poniratsastajat eivät saa käyttää rissakannusta.
3. Kannuksen keskikohdasta lähtevän kannuksen kärjen tulee osoittaa suoraan kannuksen keskikohdasta taaksepäin. Kannus voi olla käännetty (vrt.joutsenkannus) mutta sen kärki ei saa osoittaa ylös- eikä sisäänpäin. Kannuksen varsien tulee olla sileät. Jos kannuksessa on rissa tai pykäläreunainen rissa, sen tulee pyöriä vapaasti ja pykälien tulee olla tylpät. Metallisen kannuksen nuppi voi olla pyöreä ja kovasta muovista valmistettu. Valekannukset ilman nuppia ovat sallitut.
4. **Korvanappi** ja/tai muu elektroninen kommunikatioväline on kielletty suorituksen aikana. Mikäli ratsastaja käyttää tällaista kommunikatiovälinettä, tulee hänen suorituksensa hylätä. Korvanappia tms. on kuitenkin sallittua käyttää verryttelyn aikana.

428. Satulointi ja suitsitus

1. Kouluratsastuskilpailuissa käytetään satulaa varusteineen sekä kanki- ja nivelkuolaimia niihin kuuluvine ketjuineen. Turparemmi ei saa koskaan olla niin kireällä, että se vahingoittaa hevosta. Irrallista satulan suojusta ei saa käyttää eikä istuinosan pintamateriaali saa olennaisesti poiketa muusta satulasta.

Kankiketjussa saa käyttää kumista tai nahkaista yksiosaista suojusta. Kanki- ja nivelsuitsituksen kanssa käytetään normaaleja niihin kuuluvia ohjia.

Vaativa B ja sitä vaikeammat luokat ratsastetaan aina kankikuolaimella, ellei ohjelmassa tai kutsussa toisin määrätä. Nuorilla hevosilla voidaan käyttää aina nivelkuolainta.

Helpossa B:ssä tai sitä alemmassa luokassa käytetään aina nivelkuolainta.

Avoimet helppo A-luokat ratsastetaan joko nivel- tai kankikuolaimella, ellei ohjelmassa tai kutsussa toisin määrätä. Junioreille ja poneille avoimet helppo A-luokat ratsastetaan aina nivelkuolai-

milla. Avoimiin luokkiin osallistuva poni noudattaa ko. luokan sääntöjä. Jos poniratsukko osallistuu avoimeen helppo A-tasoiseen luokkaan tai sitä vaativampaan luokkaan, se käyttää aina nivelkuolainta.

2. Kuolaimien kaikkien osien on oltava valmistettu metallista tai jäykästä muovista. Kuolaimet voivat olla kumi- tai latexpäällysteisiä. "Kankiketju" voi olla valmistettu metallista, nahasta tai kumista. Nivelkuolain saa olla joko kaksi- tai kolmiosainen. Kolmiosaisen nivelkuolaimen keskiosan (ks. kuva-liite 5) on oltava pyörästetty reunoistaan.

Sallittuja kuolaimia ovat ainoastaan kuvaliitteessä 5 esitetyt mallit. Eri mallien osia ei voi vapaasti yhdistellä keskenään, vaan kuolaimen on oltava kokonaisuudessaan hyväksytyin mallin mukainen.

Kankikuolaimen suuosan paksuus on oltava vähintään 12 mm ja bridongin vähintään 10 mm. Nivel-suitsitusta käytettäessä suuosan paksuus tulee nuorten hevosten luokissa olla vähintään 14 mm, poni- ja avoimissa luokissa vähintään 10 mm. Kuolaimen paksuus (halkaisija) mitataan suuosasta kuolainrenkaan tai – varren läheisyydestä.

Kankikuolaimen alavarsi saa olla enintään 10 cm pitkä (suuosan alapuolelta mitattuna). Alavarsi saa pyöriä. Käytettäessä nivelkuolainta saa turpahihnaa käyttää kuolaimen ylä- ja/tai alapuolella. Niin sanottua sekkikuolainta tai muita ajokuolaimia ei saa käyttää.

Kankikuolaimen yhteydessä käytettävässä bridongissa voi kuvien 2 a, b ja c mukaisissa malleissa olla myös oliivikiinnitys.

3. Raippa ei saa olla mukana kilpailusuorituksen aikana. Verryttelyssä yhtä raippaa saa käyttää. Siirryttäessä verryttelyalueelta rataa ympäröivälle alueelle (tai jos rataa tutustuminen suoritetaan kiertämällä rata ennen suoritusta sisältäpäin) raippa on jätettävä pois uhalla, että ratsukolle langetetaan rangaistus (kts. rangaistukset 430).

Kilpailualueella raippaa saa käyttää vain ratsastaja tai hevosen hoitaja ratsastaessaan, taluttaessaan tai juoksuttaessaan hevosta. Raipan enimmäispituus on 120 cm, poniratsukoilla 100 cm.

4. Sekä kouluratsastuskilpailuissa että – kokeessa ovat kielihihna (tai vastaava), martingaali ja kaikki

muunkinlaiset apuohjat, suitsien kumilevyt sekä muusta aineesta kuin sileästä nahasta oleva turpahihna kielletyt. Silmälappujen, hupun tai korvatulppien käyttö on kielletty. Pintelit ja suojat ovat kiellettyjä. Melulta suojaavat korvatulpat ovat sallitut palkintojenjaossa.

5. Hevosen koristelemisen epäluonnollisilla tavoilla (silkkinauhat tms. koristeet) on kielletty. Harjan ja hännän letittäminen on sallittu.
6. Häntälisäkkeet sallitaan ainoastaan SRL:n erikoisluvalla. Häntälisäkkeet eivät saa sisältää metalliosia.
7. Hyönteishuppu voidaan sallia ainoastaan erityisissä tapauksissa, tuomariston puheenjohtajan luvalla, niissä tapauksissa kun on tarpeen suojata hevosta hyönteisiltä. Hyönteishuppu ei saa sisältää mitään painavaa tai äänieristävää materiaalia korvaosissa. Hupun tulee aina olla hillitty eikä se saa peittää hevosen silmiä eikä sitä saa käyttää peittääkseen korvatulppia.
8. Suitsituksen tarkastajan on heti ratsukon poistuttua radalta tarkastettava suitsitus. Hänen on pyydettävä, että ratsastaja tai hevosenhoitaja avaa hevosen suun ja näyttää suitsituksen. Sääntöjen vastaisuudesta tai muista puutteista (esim. väärin asetettu kuolain/kankiketju, liian kireä turpahihna) tarkastaja ilmoittaa luokan päätuomarille tai tuomariston puheenjohtajalle, joka päättää mahdollisista toimenpiteistä neuvoteltuaan tarvittaessa kilpailujen eläinlääkärin kanssa. Vrt. KS I 48§.
9. Kohdat 1-4 ovat voimassa myös verryttelyalueella, joten apuohjat verryttelyssä ovat kiellettyjä. Hivutussuojia ja pinteleitä saa kuitenkin käyttää ja juoksuttaminen sivuohjilla tai kuvaliitteessä kuvatulla apuohjalla (double sliding siderein) on sallittua verryttelyalueella. Vain yksi juoksutusliina sallitaan.
10. Hevosen tulee säilyttää sama kilpailunumero läpi kilpailun. Kilpailunumero tulee olla kiinnitettynä hevosen varusteisiin aina kun hevonen on kilpailupaikalla muualla kuin karsinassaan.

429. Rata ja radan merkitseminen sekä tuomariston sijoittaminen

1. Kilpailun puheenjohtajatuomari tai luokan päätuomari tarkastaa radan ennen luokan tai kilpailun alkua.
2. Koulurata on suorakaiteen muotoinen ja se rakennetaan tasaiselle alustalle (20m x 40m tai 20 x 60m). Radan mittaa koskevista määräyksistä voidaan erityisestä syystä paikallisesti poiketa siten kuin kilpailukutsussa on ilmoitettu. Rata on sijoitettava siten, ettei liikenne tms. häiritse kilpailijoita.

Yleisö on sijoitettava vähintään 10 metrin etäisyydelle radasta. Ratsastuksen tapahtuessa maneesissa, voidaan rata järjestää tarkoituksenmukaisimmalla tavalla käytettävissä olevien tilojen mukaisesti. Mikäli mahdollista, rata on sijoitettava 2 metrin päähän seinästä.

Radan ulkorajat merkitään matalalla aidalla. Sisäänratsastukselle varatun aukon leveys tulee olla vähintään 2 metriä.

3. Kouluaitaan ei saa kiinnittää mainoksia.
4. **Radan pisteet** merkitään selkein kirjaimin, jotka sijoitetaan mikäli mahdollista 0,60 metrin päähän reuna-aidasta. Jokaisen kirjaimen kohdalle on reuna-aitaan merkittävä ohut viiva (esim. maalia tai värillistä teippiä käyttäen). Sisäradalla voidaan pistemerkit kiinnittää seinään. Kirjaimet olisi sijoitettava niin, että kilpailija voi nähdä ne radan jokaisesta kohdasta.
5. Tuomaristoon kuuluu kolme tai viisi jäsentä, joista yksi on luokan päätuomari. Helppoissa ja vaativa B- luokissa (ei kuitenkaan mestaruus- tms. kilpailuissa) voidaan käyttää vain kahta tuomaria. Vaativa A –tasoisissa luokissa voidaan erityisestä syystä käyttää kahta tuomaria. Arvokilpailuissa tulee aina käyttää vähintään kolmea tuomaria. *Aluekilpailuissa helppo C luokat voidaan ratsastaa yhtä, vähintään IV-tason tuomaria käyttäen.* Tuomarit sijoitetaan siten, että kolme tuomaria on lyhyen sivun ulkopuolella, enintään 5 m vähintään 3 m etäisyydellä radasta.

Ikäkausiryhmien katsastuskilpailujen ja arvokilpailujen osalta SRL:n kouluratsastuskomitea vahvistaa järjestäjän esityksestä tuomariston kokoonpanon. Kaikissa katsastusluokissa tulee olla

aina vähintään yksi IIK tai sitä korkeamman tuomariluokan omaava tuomari.

6. Päätuomari istuu pisteen C kohdalla ja kaksi muuta tuomaria (M ja H) 2,5 metriä pitkien sivujen jatkeiden sisäpuolella. Viittä tuomaria käytettäessä ovat kaksi muuta tuomaria pitkien sivujen ulkopuolella 3-5 metrin etäisyydellä radasta keskellä pitkää sivua. *Mahdollisuuksien mukaan sivutuomari tulee sijoittaa pitkälle sivulle.* Tuomareiden tulisi istua noin 50 cm:n korkeudella kentän tasosta. Mikäli mahdollista, on radan oltava pohjois-eteläsuunnassa, jolloin tuomaristo on eteläisellä lyhyellä sivulla.

Helppoissa sekä vaativa B ja vaativa A- luokissa (ei kuitenkaan mestaruus-, sarja- tms. kilpailuissa) voidaan käyttää vain kahta tuomaria. Suositeltavaa on käyttää vähintään kolmea tuomaria.

7. Luokkaa ei saa sen kestäessä siirtää ulkoradalta sisäradalle tai päinvastoin.

Luokat on järjestettävä siten, että luokassa on enintään 40 lähtöä, ja yhden tuomarin osalle ei saa tulla enempää kuin 40 arvosteltavaa suoritus-päivässä. Noin tunnin välein tulee pitää lyhyt tauko, jonka aikana ratamerkinnet kunnostetaan tasapuolisten olosuhteiden takaamiseksi kaikille kilpailijoille.

8. Ratsastuksen tapahtuessa maneesissa voidaan rata järjestää tarkoituksenmukaisimmalla tavalla käytettävissä olevien tilojen mukaisesti. Mikäli mahdollista, on rata sijoitettava 2 metrin päähän seinästä.
9. Sen jälkeen kun rata on saatettu kilpailukuntoon, ei kilpailija saa ratsain mennä radalle ennen kilpailuvuoroaan.
10. Verryttelyä varten on järjestettävä kilpailuradan kaltainen rata. Mikäli tämä ei ole kilpailuolosuhteet huomioon ottaen mahdollista, tulee ratsastajien voida verryttellä kilpailuradalla.
11. Mikäli ratsukolla ei ole mahdollisuutta kiertää rataa ulkopuolelta ennen suoritustaan, ratsukko saa siirtyä radalle ennen lähtömerkin antamista. Tällöin ratsukon tulee aloittaa suorituksensa radan sisäpuolelta. Järjestelyssä noudatetaan luokan päätuomarin tai tuomariston puheenjohtajan ohjeita.

Muissa tapauksissa ratsukon tulee päästä kiertämään rataa ulkopuolelta ennen lähtömerkin antamista.

12. Keskeyttäminen. Mikäli tekninen virhe häiritsee kilpailua, tulee päätuomarin (C) keskeyttää suoritus soittamalla kelloa. Mikäli ratsukon musiikki pysähtyy kesken kür-ohjelman, voi ratsukko päätuomarin luvalla poistua radalta. Muiden ratsukoiden lähtöaikoihin ei tule aiheutua merkittävää muutosta.

Erityisten sää- tai muiden olosuhteiden vuoksi voi päätuomari (C) keskeyttää suorituksen. Ratsukon tulee palata jatkamaan suoritustaan olosuhteiden taas salliessa.

Ratsukko, jonka suoritus keskeytyi palaa esittämään suorituksensa ohjelman mukaisella tauolla tai luokan päätteeksi sen mukaan mitä päätuomari (C) päättää keskusteltuaan asiasta ratsastajan kanssa. Suoritus voidaan aloittaa ratsastajan harkinnan mukaan joko alusta tai siitä kohdasta, jossa musiikki katkesi tai päätuomari keskeytti suorituksen. Missään tapauksessa ei annettuja pisteitä tule muuttaa.

430. Verryttely ja ohjelman suoritus

Kilpailijan tulee itse verryttellä hevosensa.

Ohjelmat ratsastetaan ulkomuistista ja tehtävät tulee suorittaa ohjelman mukaisessa järjestyksessä.

1. Lähtömerkki. Ratsukon tulee 45 sekunnin kuluessa lähtömerkin saamisesta saapua radalle, kür-ohjelmissa samassa ajassa antaa merkki musiikin aloittamiseksi. Kür-ohjelmissa teknisen virheen sattuessa tai musiikin viivästyessä päätuomari (C) voi keskeyttää ajanlaskun ja jatkaa ajanlaskua sen jälkeen kun ongelma on selvitetty. Lähtömerkkiä annettaessa on otettava huomioon ratsastajan oikeus lähteä lähtöjärjestyksen perusteella arvioituna ajankohtana.

2. Tervehdyksessä kilpailijan tulee ottaa ohjat toiseen käteen ja tervehtiä tuomaristoa.

3. Väärinratsastus.

Päätuomari huomauttaa ratsastajalle väärinratsastuksesta pysähdysmerkillä (pilli, kello tms.). Mikäli ratsastaja ei itse tiedä, minkä virheen hän on tehnyt ja kuinka hänen tulee jatkaa, hän pysähtyy ja jää odottamaan ohjeita. Jos ratsastaja katsoo olevansa

tilanteen tasalla tarvitsematta ohjeita, hän saa jatkaa suoritustaan omalla vastuullaan odottamatta enempiä ohjeita.

Kaikissa kouluratsastusluokissa (-kokeissa), kür-ohjelmaa lukuun ottamatta, puheenjohtajatuomarin on jokaisen väärinratsastuksen sattuessa – esimerkiksi, kun vaadittu liike unohdetaan tai suoritetaan väärällä paikalla tai liike suoritetaan väärässä järjestyksessä taikka väärään suuntaan, tai jos suoritetaan sellainen liike, joka ei lainkaan sisälly ohjelmaan – keskeytettävä suoritus ja tarvittaessa hänen on ilmoitettava ratsastajalle suoritettava liike sekä paikka, josta suoritusta jatketaan.

Tilanteissa, joissa suorituksen keskeyttäminen voidaan katsoa häiritseväksi ohjelman sujuvuuden kannalta, kuten siirtymisten tai teknisten tehtävien esittämisesä ohjelmanmukaista pistettä ennen tai jälkeen, päätuomari voi harkintansa mukaan olla keskeyttämättä suoritusta. Virheestä merkitään kuitenkin väärinratsastus. Jollei päätuomari keskeytä suoritusta ja ratsukko tekee ohjelmassa uudelleen saman virheen, huomioidaan vain yksi väärinratsastus.

Luokan päätuomari tekee aina päätöksen siitä, onko väärinratsastus tapahtunut vai ei.

4. Jos ratsastaja tekee muun virheen, esimerkiksi, jos hän ratsastaa keventämättä silloin, kun pitäisi keventää, tai päinvastoin, taikka jos hän tervehdyksessä ei ota ohjia yhteen käteen, pidetään tätä väärinratsastuksena, vaikka päätuomari ei keskeyttäisikään esitystä.

Ratsastaja ei oma-aloitteisesti saa tehdä uudestaan jo aloittamaansa liikettä. Jos ratsastaja on aloittanut liikkeen ja oma-aloitteisesti keskeyttää sen alkaen liikkeen uudestaan, arvostellaan ensin aloitettu liike ja ylimääräisestä liikkeestä rangaistaan väärinratsastuksena.

5. Mikäli luokan päätuomari, sen paremmin kuin muutkaan tuomarit, ei huomaa väärinratsastusta, ratsastajalta ei vähennetä pisteitä.

6. Rangaistukset.

6.1. Väärinratsastukset. Kaikki väärinratsastukset ja ohjelman suorittamisessa tapahtuneet virheet rangaistaan riippumatta siitä onko ohjelman suoritus virheen johdosta keskeytetty tai ei.

1.virhe -2 pistettä

2.virhe -4 pistettä

3. virhe suoritus hylätään

Nuorten hevosten ohjelmissa vähennys ensimmäisen virheen osalta on 0,5 % kokonaistuloksesta, toisen virheen osalta 1 % ja kolmannelta virheestä ratsukon suoritus hylätään.

Hylätty ratsukko saa suorittaa ohjelmansa loppuun, ja tuomarit arvostelevat suorituksen paitsi milloin hylkäys johtuu ontumisesta, niskuroinnista, ratsastajan putoamisesta tai muusta seikasta, joka on omiaan vaarantamaan hevosen hyvinvointia.

6.2 Muut virheet

Kaikki seuraavat arvostellaan virheinä ja niistä kustakin aiheutuu 2 pisteen vähennys per virhe, mutta nämä virheet eivät kumuloidu ja ne eivät johda hylkäämiseen (myöskään kür-ohjelmissa):

- saapuminen rataa ympäröivälle alueelle raipan kanssa
- saapuminen radalle raipan kanssa
- ratsukko ei saavu radalle 45 s. kuluessa lähtömerkin antamisesta, mutta 90 s. kuluessa
- saapuminen radalle ennen lähtömerkin antamista
- kür-ohjelmissa, jos ratsukko ei saavu radalle 20 s. kuluessa musiikin alkamisesta
- *maiskuttaminen*

Jos kür-ohjelma on pidempi tai lyhempi kuin ohjelmassa on määrätty, tulee taiteellisesta vaikutelmasta tehdä 0,5 % vähennys.

7. Hylkääminen

7.1 Ontuminen. Jos luokan päätuomari havaitsee, että kouluratsastuskilpailuun (-kokeeseen) osallistuva hevonen ontuu selvästi ja että ontumista ei voida pitää tilapäisenä askeleen epäpuhtautena, hän keskeyttää suorituksen sopivalla tavalla sekä kehottaa ratsastajaa poistumaan radalta käynnissä. Päätuomarin päätös on lopullinen.

7.2 Niskurointi. Yli 20 s. kestävästä hevosen niskuroinnista suoritus keskeytetään ja hylätään. Jos niskurointi vaarantaa ratsastajaa, hevosta, tuomaristoa tai yleisöä, voidaan hylkäys turvallisuussyistä suorittaa jo aikaisemmin. Sama koskee myös niskurointia ennen radalle saapumista.

7.3 Putoaminen. Suoritus hylätään jos ratsukko ratsastaa nurin ja/tai ratsastaja putoaa selästä.

7.4 Radalta poistuminen kesken suorituksen. Ratsukko, joka suorituksen aloittamisen (sisäänratsastus

A/L:ssa) ja sen päättämisen (radalta poistuminen A/L) välillä poistuu radalta, hylätään. Radalta poistumiseksi katsotaan se, että ratsastaja ja/tai hevonen ovat kokonaan (hevosen kaikki neljä jalkaa) siirtyneet aidan ulkopuolelle.

7.5 Ulkopuolinen apu. Lähtönsä jälkeen ei ratsain oleva ratsastaja saa vastaanottaa apua, olipa hän pyytänyt sitä tai ei. Ratsukko, joka saa positiivisesti vaikuttavaa ulkopuolista avustusta tulee hylätä.

7.6 Muu syy hylkäämiseen

Hylkäämiseen voi johtaa myös, että

- ratsukko ei täytä ratsastettavan tason vaatimuksia
- suoritus on vastoin hevosen hyvinvointia
- ratsukko ei saavu radalle 90 sek kuluessa lähtömerkin antamisesta pl. tapaukset, joissa luokan päätuomarille (C) on ilmoitettu asiassa pätevä syy (esim. kengän irtoaminen tms.)
- *suoritusta jatketaan raipan kanssa enemmän kuin kolmen arvostelukohdan ajan.*

8. Virhepisteet vähennetään kunkin tuomarin antamista kokonaispisteistä.

9. Ohjelmassa vaaditut tehtävät ja siirtymiset tulee suorittaa siten, että ratsastajan vartalo on pisteen kohdalla paitsi diagonaalilta suoritettavat liikkeet, jotka tulee suorittaa silloin kun hevosen turpa kohtaa radan ko. pisteessä ja hevonen on siirtymisessä suora. Tämä koskee myös laukanvaihtojen esittämistä.

10. Suoritus alkaa sisäänratsastuksesta (piste A/L) ja päättyy siihen, kun hevonen lopputervehdyksen jälkeen lähtee liikkeelle. Se, mitä tapahtuu ennen suorituksen alkamista tai sen päättymisen jälkeen, ei vaikuta arvosteluun.

Radalta poistutaan ohjelman ilmoittamassa askelajissa.

11. Kür-ohjelmissa ratsukon tulee saapua radalle 20 sekunnin kuluessa musiikin alkamisesta. Musiikin tulee lakata lopputervehdykseen. Alku- ja lopputervehdys ovat pakollisia kür-ohjelmissa. Ajanotto alkaa, kun ratsukko lähtee alkutervehdyksestä liikkeelle ja päättyy lopputervehdykseen.

431. Ajanotto

1. Kür-ohjelmia lukuun ottamatta ohjelmilla ei ole enimmäisaikaa. Pöytäkirjoihin merkityt suoritusajat ovat ohjeellisia.

432. Pisteet

1. Kaikki liikkeet ja erikseen arvosteltavat siirtymiset on numeroitu pöytäkirjoihin.
2. Jokainen tuomari arvostelee arvosteluryhmään kuuluvat liikkeet tai liikeryhmät arvosanalla 0-10.
3. Arvosana-asteikko on seuraava:

Erinomainen	10
Erittäin hyvä	9
Hyvä	8
Melko hyvä	7
Tyydyttävä	6
Välttävä	5
Heikko	4
Melko huono	3
Huono	2
Erittäin huono	1
Ei esitetty	0

Arvostelussa voidaan käyttää myös puolikkaita numeroita 0,5-9,5. Puolikkaita voidaan käyttää sekä liikkeiden että yleisarvosanojen yhteydessä tuomarin harkinnan mukaan.

”Ei esitetty” tarkoittaa, ettei juuri mitään arvosteluryhmään kuuluvista liikkeistä tai liikeryhmistä esitetty.

Kür-luokissa voidaan käyttää arvosanojen puolikkaita taiteellista vaikutelmaa arvioitaessa.

4. Yleisarvosanat annetaan, kun ratsukko on päättänyt suorituksensa. Niissä arvostellaan:
  - 1) Askellajit
  - 2) Lennokkuus
  - 3) Kuuliaisuus
  - 4) Ratsastajan asento, istunta ja apujen käytön moitteettomuus

Kukin kohta arvostellaan erikseen asteikolla 0-10.

Arvostelulle on tärkeätä, että tuomari käyttää kaikki mahdollisuudet eri arvosanojen antamiseen eikä rajoitu pelkästään keskitason arvosanojen käyttämiseen.

5. Yleisarvosanoille ja eräille vaikeammille liikkeille on ohjelmaan merkitty kerroin.
6. Tuomareiden ei pidä neuvotella keskenään kilpailun kuluessa, ei suoritusten aikana eikä suoritusten välissä, paitsi silloin, kun on yhdenmukaistettava väärinratsastuksesta aiheutuvat vähennykset.

433. Pöytäkirjat

1. Pöytäkirjoissa on omat sarakkeensa arvosanoille ja mahdollisille korjauksille. Tuomarin tulee vahvistaa korjattu arvosana nimikirjaimillaan. *Mikäli järjestäjillä ei ole mahdollisuutta kopioida pöytäkirjoja, tulee arvosanat merkitä pöytäkirjoihin muodossa 7,0/ 7,5.*
2. Pöytäkirjoissa on varattu tilaa myös tuomarin kommenteille. Tuomarin tulisi perustella antamansa arvosanat aikanakin silloin, jos arvosana on 5 tai huonompi.
3. Järjestäjä pitää itsellään pöytäkirjan alkuperäisen kappaleen mahdollisia tarkistuksia varten, ja ratsastajalle annetaan kopio.

434. Sijoituksen määrääminen

1. Kunkin suorituksen jälkeen, kun tuomari on harkiten antanut myös yleisarvostelun, pöytäkirjat luovutetaan pisteidenlaskijoille. Arvosanat kerrotaan arvosteluryhmiin merkityillä kertoimilla ja lasketaan yhteen. Rangaistus pisteet vähennetään kunkin tuomarin antamista pisteistä.
2. Tuomareiden antamien pisteiden yhteenlaskettu summa on ratsukon lopputulos.
3. Suurimman loppupistemäärän saavuttanut ratsukko on voittaja, lähinnä seuraava toinen jne. Jos kaksi tai useampi ratsukko saa saman loppupistemäärän, ne ovat tasaveroiset.

Mikäli sijoilla 1 – 3 on useampia ratsukoita samalla pistemäärällä paremmuuden ratkaisee yleisvaikutelman yhteenlasketut arvosanat (kertoimet huomioiden). Kür-ohjelmissa saman tuloksen sijoilla 1-3 saavuttaneiden osalta korkeamman taiteellisen pistemäärän saavuttanut saa paremman sijoituksen. Muilla sijoilla saman kokonaispistemäärän saavuttaneet ovat samanarvoiset.

4. Jotta ratsukon suoritus olisi hyväksytty, yhteenlasketun loppupistemäärän on oltava vähintään 50 % ohjelman enimmäispistemäärästä.

435. Tulosten julkistaminen

1. Luokan jälkeen sekä tuomarikohtaiset prosenttiluvut että ratsukon saavuttama yhteispistemäärä/prosenttiluku julkistetaan. Kunkin suorituksen jälkeen kuulutuksissa ilmoitetaan vain ratsukon saavuttama kokonaisprosenttiluku.
2. Luokan/kilpailun päätyttyä tulokset lähetetään viipymättä SRL:oon.
3. Lopputulos ilmoitetaan myös prosentteina kolmen desimaalin tarkkuudella enimmäispistemäärän suhteen (normaalin pyöristyssäännön mukaisesti). Esim. vaativa B:1 enimmäispisteet 3 x 260, lopputulos: 204 + 198 + 210 = 612 p, prosenttimäärä $(612:780) \times 100 \% = 78,462 \%$.
4. Yhteispistemäärän ja prosenttiluvun lisäksi lopputuloksissa eritellään tuomarikohtaiset pistemäärät, sijaluvut ja prosenttiluvut.
5. Mikäli tuomareiden kesken on jonkun ratsukon kohdalla yli 5 % -yksikön näkemusero lopputuloksissa, tulee tuomareiden keskustella/ arvioida keskenään syitä poikkeamaan. Apuna voidaan tarvittaessa käyttää pöytäkirjoja ja / tai mahdollisuuksien mukaan videoita.

Tuomariston puheenjohtaja raportoi ja johtaa tarvittaessa näkemuseroista käytävää keskustelua. Tuomariston puheenjohtaja antaa SRL:n kouluratsastuskomitealle yhteenvetoraportin arvosteluista ja esittää samalla näkemyksensä tarpeellisista toimenpiteistä raportin johdosta.

436. Palkintojen jako

1. Ratsukon tulee osallistua palkintojenjakoon. Poikkeuksen osallistumiseen voi myöntää tuomariston puheenjohtaja tai ao. luokan päätuomari.

Kilpailujen järjestäjän tulee viimeistään luokan alkaessa ilmoittaa palkintojenjaon ajankohta.

Mikäli ratsukko jättää ilman asianmukaista lupaa saapumatta palkintojenjakoon, menettää ratsukko oikeuden luokkapalkintoihin. Mahdolliset rankingpisteet jäävät voimaan.

Palkintojen jakoon saavutaan ratsain kilpailuvälineissä. Hevosella saa olla mustat tai valkoiset pintelit. Palkintoruusukkeet laitetaan valmiiksi ennen palkintojen jakoon saapumista. *Järjestäjä voi halutessaan antaa erityisiä ohjeita palkintojen jaon suorittamisesta esim. sijoittuneiden runsaan määrän johdosta.*

2. Tuomariston edustajan tulisi osallistua palkintojen jakoon.
3. Ratsastajien ja hoitajien tulee esiintyä vastuuntuntoisesti ja asiallisesti kaikissa kilpailuun liittyvissä tilanteissa.

437. Luokitustaulukko

1. Luokitustaulukkoa ei ole.

438. Luokkien rajaaminen

1. Sijoitukset erikoisluokissa, ns. rajoitetuissa luokissa, otetaan huomioon kilpailukelpoisuutta ratkaistaessa.
2. Järjestäjä voi rajata ratsukoiden osallistumisoikeutta toivomallaan tavalla. Ilmoittautumisjärjestys ei kuitenkaan saa olla rajauksen peruste.

439. Muut toimihenkilöt ja apuvälineet

Kouluratsastuskilpailuissa tarvitaan mm. seuraavat toimihenkilöt ja apuvälineet:

- sihteeri jokaiselle tuomarille
- suitsituksen tarkastaja
- kilpailun tiedottaja
- harjoitusrata, joka on kooltaan vähintään kouluradan kokoinen ja pohjaltaan kouluradan kaltainen
- tuomarikojut tuoleineen ja pöytineen
- kulloinkin kyseessä olevan luokan pöytäkirjat, joihin on merkitty ratsastajan ja hevososen nimet
- merkinantokello tai – pilli
- sekuntikello
- lähtöjärjestys aikaohjelmineen, joka on asetettu odotuspaikalle ja harjoitusalueelle
- tiedonantotaulu, jolle merkitään lähtönumerot ja tulokset

III SM-KILPAILUT

440. Kouluratsastuksen SM-säännöt

1. Senioreiden kouluratsastuksen SM-kilpailut
Senioreiden kouluratsastuksen SM-kilpailu ratsastetaan kahtena peräkkäisenä päivänä.

Voidakseen osallistua SM-kilpailuun, tulee ratsukolla olla vähintään 58 % tulos vastaavalta tasolta kansallisessa luokassa (ulkomailla asuvat ko. maan kansallinen tulos).

Osakilpailut ratsastetaan seuraavasti:

1. osakilpailu
2. osakilpailu (finaali): Osallistumisoikeus 12 parhaalla ratsukolla 1.osakilpailun prosenttituloksen mukaan.

Kaikilla finaaliin osallistuvilla ratsukoilla tulee olla hyväksytty tulos ensimmäisestä osakilpailusta.

SRL vahvistaa vuosittain SM-kilpailuissa ratsastettavat luokat.

SM- kilpailuluokat ovat avoimet ainoastaan SM-kilpailuun osallistuville ratsukoille. Ratsastaja voi osallistua 2. osakilpailuun vain yhdellä hevosella. Mikäli ratsastaja pätevästä syystä jättää osallistumatta toiseen osakilpailuun, tulee hänen ilmoittaa siitä järjestäjälle välittömästi ensimmäisen osakilpailun jälkeen ja joka tapauksessa ennen jälkimmäisen osakilpailun lähtölistan julkistamista.

Molempien osakilpailujen prosenttimäärät lasketaan yhteen. Jos prosenttimäärän yhteissumma on sama, ratkaisee jälkimmäisen osakilpailun tulos.

Muilta osin noudatetaan SRL:n kilpailusääntöjä, II kouluratsastus ja I yleinen osa.

Kaikki mestaruudet ratkaistaan yhteenlaskettujen prosenttimäärien mukaan.

SM-kilpailun aikana ei hevosella saa ratsastaa kukaan muu kuin kyseisellä hevosella SM-kilpailuun osallistuva ratsastaja.

Näitä sääntöjä sovelletaan kaikilla ikäryhmillä, ainoastaan osakilpailujen määrä voi poiketa eri ikäryhmien välillä.

441. Hallimestaruuskilpailujen säännöt

1. Kilpailut suoritetaan SRL:n kutakin vuotta varten erikseen määräämässä luokassa.
2. Kukin ratsastaja saa osallistua hallimestaruusluokkaan useammalla hevosella, mutta kilpailla mestaruudesta vain yhdellä hevosella. Ratsastajan tulee ilmoittaa hevonen, jolla kilpailee hallimestaruudesta viimeistään lähdönvarmistuksessa tai peruuttamisajankohdan umpeutumiseen mennessä. Ratsastaja lähtee luokassa ensimmäisenä sillä hevosella, jolla kilpailee hallimestaruudesta.
3. Muilta osin noudatetaan kouluratsastuksen SM-kilpailujen sääntöjä.
4. Mikäli kaksi tai useampi ratsukko saavuttavat saman tuloksen, toimitaan KS I pykälän 32 mukaisesti. Ohje koskee myös nk. mitalisijoja.

442. SM-joukkuekilpailun säännöt

1. Kilpailu suoritetaan yhtenä kilpailuna, jossa on kolme eri ohjelmaa. SRL päättää ohjelmista vuosittain.
2. Joukkueeseen kuuluu 3 ratsukkoa. Joukkueen tuloksen muodostaa näiden kolmen ratsukon kolmesta eri ohjelmasta saavuttama yhteenlaskettu prosenttimäärä. Jos jotkut mitalisijalle sijoittuvat joukkueet ovat saavuttaneet keskenään tasatuloksen, on parempi joukkue se, jonka heikoin ratsukko on omassa luokassaan saavuttanut parhaan tuloksen.

Luokat ovat avoimet vain joukkue SM-kilpailuun osallistuville ratsukoille. Kukin ratsastaja saa osallistua vain yhteen osakilpailuun.

3. Kukin seura voi ilmoittaa vain yhden joukkueen. Sama ratsastaja / hevonen voi kuulua vain yhteen joukkueeseen. Joukkueelle voidaan ilmoittaa yksi (1) vararatsukko, jolla joukkuetta voidaan täydentää jos joku varsinaiseen joukkueeseen ilmoitetuista ratsukoista joutuu jäämään kilpailusta pois. Poisjäämisen syy voi olla vain hevosen tai ratsastajan sairastuminen. Joukkueen on vahvistettava kunkin ratsukon luokka sekä mahdollinen varalle jäävä ratsukko viimeistään peruutuksille varatun ajan loppuun mennessä. Tätä kokoonpanoa voidaan muuttaa vain siitä syystä, että joukkue

joutuu käyttämään vararatsukkoa. Kilpailun alettua joukkueen kokoonpanoa ei voi muuttaa.

Kilpailuohjelmat määrää SRL kutakin vuotta varten erikseen.

443. Nuorten hevosten Champion-kilpailun säännöt

1. Kilpailu on avoin kaikille 5- ja 6-vuotiaille hevosille, joilla on esitettävänä alkuperäinen syntymätodistus (eläinlääkärin antama todistus ei riitä).
2. Kilpailu suoritetaan kilpailukauden loppupuolella kahtena peräkkäisenä päivänä. SRL määrää kilpailuohjelmat kutakin vuotta varten erikseen.
3. II osakilpailuun saavat osallistua ainoastaan I osakilpailussa hyväksytyt tulokset saavuttaneet ratsukot.

444. varalla

445. Lähtöjärjestyksen määrääminen SM- ja Nuorten hevosten Champion-kilpailuissa

I-osakilpailun lähtöjärjestys arvotaan. II osakilpailussa ratsukot jaetaan 5-6 ratsukon ryhmiin I osakilpailun prosenttimäärien yhteissumman käänteisessä paremmuusjärjestyksessä. Kunkin ryhmän sisällä lähtöjärjestys arvotaan.

IV KOULUTUOMARIOIKEUDET

446. Koulutuomarioikeuksien myöntämisperusteet ja tuomarin jääviys

Koulutuomarioikeudet ovat voimassa määrääjän. Tarkistus suoritetaan parillisina vuosina.

1. Koulutuomarikurssille osallistuminen edellyttää, että hakija täyttää 22 vuotta sinä vuotena, jonka kuluessa hän osallistuu kurssille. Hakijan tulee olla SRL:oon kuuluvan seuran jäsen. Hänellä on oltava vähintään 55 % kilpailusuoritus kansallisten kilpailujen kouluratsastusluokasta helppo A-tasolla ennen kurssille osallistumista. Hakijan täytyy suorittaa SRL:n hyväksymä tuomarikurssi ja suorittaa hyväksyttävästi kurssin kirjallinen koe sekä koearvostelu.

2. Tuomarioikeuksien jako eri luokkiin:

2.1 FEI:n tuomarioikeudet FEI:n sääntöjen mukaisesti

2.2 Kansalliset tuomarit

I-luokka	kaikki luokat
II-luokka	Intermediaire I ja luokat siitä alaspäin
III-luokka	vaativat A-luokat ja luokat siitä alaspäin
IIK-luokka	vaativa B-luokka ja luokat siitä alaspäin
IV-luokka	helpot luokat

2.3 Kokelastuomarit

Kaikissa tuomariluokissa on lisäksi kokelastuomarioikeus. Kokelastuomarilla ei ole oikeutta toimia puheenjohtajatuomarina. Ratsukoita arvostelemassa voi samanaikaisesti olla enintään yksi kokelastuomari. SRL:n hallitus myöntää kokelastuomarille koulutuomarioikeuden, kun hänen katsotaan hankkineen riittävästi kokemusta kansallisten kilpailujen arvostelusta sekä suoritettuaan hyväksytysti valvotun arvostelun. Mikäli kokelastuomari ei kahden kaksivuotiskauden aikana ole pyrkinyt saamaan tuomarioikeuksia, SRL:lla on oikeus poistaa hänet listoilta.

4. Koearvostelut

- 4.1 Kutakin tuomarioikeutta varten on suoritettava koearvostelu SRL:n määräämässä luokassa, johon osallistuu helpossa A:ssa ja vaativissa luokissa vähintään kaksitoista ratsukkoa. IIK-luokan oikeuksia varten edellytetään kolme koearvostelua, joissa on kussakin vähintään kahdeksan ratsukkoa.

Koearvostelu sisältää numeroarvostelun ja sanallisen arvioinnin. Koearvostelu on suoritettava vuoden kuluessa tuomarikurssiin osallistumisesta.

4.2 SRL nimeää koearvostelutilaisuuden valvojan. Kokelas järjestää itselleen tarvittavat välineet ja sihteerin, jolla ei saa olla koulutuomarioikeutta. Koearvostelujen valvoja antaa koearvosteluista lausunnon SRL:lle.

5. Nostaakseen oikeuksiaan tuomarin tulee olla hankkinut riittävästi kokemusta omassa luokassaan, osallistua ko. korkeamman luokan tuomarikurssiin ja suorittaa koearvostelu hyväksyttävästi.

6. SRL:n hallitus poistaa tuomarioikeuden tuomarilta, joka ei ole kahteen vuoteen osallistunut omaa luokkaansa vastaavaan SRL:n kouluratsastuksen arvostelukoulutukseen.

7. *SRL:n kouluratsastuskomitea voi määrätä uuteen koearvosteluun tuomarin, jonka arvostelu kansallisissa kilpailuissa toistuvasti poikkeaa tuomarilinjasta. Koearvostelu on suoritettava kahden kuukauden kuluessa komitean asiaa koskevasta määräyksestä, ellei lykkäämiselle ole muita perusteita. Tuomarin on itse huolehdittava mahdollisesta lykkäyspyynnöstä. Koearvostelun suorittamiseen saakka tuomari voi arvostella tuomariluokkansa mukaisella tasolla. Mikäli tuomari ei läpäise oman tasonsa koearvostelua tai ei suorita koearvostelua, voi kouluratsastuskomitea esittää ko. tuomarin tuomarioikeuksien alentamista / poistamista. Päätöksen alentamisesta / poistamisesta tekee SRL:n hallitus kouluratsastuskomitean esityksestä.*

8. Tuomarin tulee tehtävässään pukeutua siististi ja asiallisesti, kulloinkin vallitsevat sääolosuhteet huomioonottaen.

Tuomarin tulee käyttäytyä hillitysti ja asianmukaisesti. Tuomarin tulee pidättäytyä epäasiallisesta käyttäytymisestä kilpailutilanteessa. Epäasiallinen

käytös käsittää törkeän kielenkäytön, epäasiallisen kilpailijan, tuomarin, toimihenkilön tai organisaation arvostelun. Tätä säännöstä tulee noudattaa soveltuvin osin myös kilpailujen ulkopuolella. Tämän säännöksen rikkomisesta SRL:n hallitus voi *kouluratsastuskomitean esityksestä* peruuttaa tuomarin lisenssin määräajaksi tai räikeissä tai toistuvissa tapauksissa lopullisesti.

8. Koulutuomarin yläikäraja on 70 vuotta. Tuomari poistetaan SRL:n listalta sen vuoden alusta jona hän täyttää 71 vuotta.

9. Tuomarin jääviys

Tuomari ei saa olla tuomariston jäsenenä kansallisessa - tai aluekilpailuluokassa silloin kun

- hänen kokonaan tai osittain omistamansa hevonen ottaa osaa luokkaan
- hän on hevosen tai ratsastajan vakituinen valmentaja (vakituiseksi valmentajaksi katsotaan henkilö, joka valmentaa hevosta/ratsastajaa useammin kuin kolmesti vuodessa)
- hän on sukulaisuussuhteessa hevosen omistajaan tai kilpailijaan tai hän on hevosen kasvattaja
- milloin tuomarilla on taloudellista tai henkilökohtaista intressiä kilpailevaan hevoseen tai ratsastajaan.

Jääviyspykälää suositellaan noudatettavaksi myös alemman tason kilpailuissa.

Niissä tapauksissa, joissa valmennussuhde tuomarin ja ratsastajan välillä on kokonaan päättynyt, jääviys poistuu kuuden kuukauden kuluttua valmennussuhteen päättymisestä.

SRL:n hallitus voi kouluratsastuskomitean esityksestä jääviyssäännöksen rikkomisen johdosta poistaa tuomarin lisenssin määräajaksi. Määräajan jälkeen tuomari voi anoa oikeuksiaan takaisin suoritettuaan hyväksytyin koearvostelun omaa tuomariluokitustaan vastaavalla tasolla.

Liite 1: Kür-ohjelman vaikeusasteen arviointiohjeita

Kür-ohjelman vaikeusasteen arviointiohjeita

1. Yleistä

Kür-ohjelman vaikeusasteen arvioinnissa otetaan huomioon teknisen suorituksen ja taiteellisen vaikutelman saama pisteytys. Vaikeusaste ja tekninen suoritus ovat kiinteästi sidoksissa toisiinsa, sillä ne vaikuttavat osaltaan taiteellisen vaikutelman kahteen ensimmäiseen osioon (tahti, eteenpäinpyrkimys ja joustavuus sekä ratsastajan ja hevosen välinen sopusointu ja yhteistoiminta). Liikkeiden ja tehtävien laatuun vaikuttavat ratsastajan ja/tai hevosen suorituskyky. Puutteet on otettava huomioon alentavasti vaikeusastetta arvioitaessa.

2. Vaikeusasteen perustaso Prix St Georges ja Intermediaire I – tasoilla

Perustaso määritellään kyseisten kür-ohjelmien tehtäväluettelossa.

3. Vaikeusastetta kohottavat oikein suoritettuina:

- vähimmäismäärän ylittävä määrä vaihtoja sarjalaukanvaihdossa
- liikkeiden suorittaminen kaarevalla ja/tai kulmikkaalla uralla
- avotaiutus keskiahkaisijalla tai muulla pituushalkaisijalla
- lisättyä laukkaa seuraava puolipiruetti (Prix St Georges) tai piruetti (Intermediaire I)
- siirtyminen lisätystä laukasta käyntiin

4. Vaikeusasteen perustaso Grand Prix – tasolla

Perustaso määritellään kür-ohjelman tehtäväluettelossa.

5. Vaikeusastetta kohottavat oikein suoritettuina:

- vähimmäismäärän ylittävä määrä vaihtoja sarjalaukanvaihdossa
- kaksoispiruetit (kolmoispiruettia ei oteta huomioon)
- liikkeiden suorittaminen kaarevilla ja/tai kulmikkailla urilla

- jyrkkä kulma sulkutaiutuksissa yhdistettynä useisiin suunnanmuutoksiin (sik-sak) suoritettuna tasapuolisesti molempiin suuntiin
- siirtyminen piaffeen tai passageen käynnistä tai pysähdyksestä on vaikeampaa kuin siirtymisen suorittaminen liikkeestä
- vaikeiden tehtävien ja siirtymisten esittäminen ohjat yhdessä kädessä. **Liioittelu tulee huomioida vähennyksenä harmoniasta ja koreografiasta annetuissa arvosanoissa.**
- Vaikeiden siirtymisten yhdisteleminen tarkasti ja huolellisesti sijoitettuna, kuten laukka-passage-laukka, lisätty laukka liitettyä piruettiin, lisättyä laukkaa seuraava piaffe, siirtyminen laukanvaihdosta joka toisella askeleella laukanvaihtoihin jokaisella askeleella ja päinvastoin

6. Selvennyksiä

Kaikki tehtävät tulisi aloittaa ja lopettaa selkeästi osoitetuissa pisteissä. Sulkutaiutukset on esitettävä täsmällisesti ja ne on sijoitettava selkeille linjoille. Kür-ohjelmassa olisi ratsastettava tasapuolisesti kummassakin kierroksessa. Ratsukon vahvuuksien liioittelemista on syytä välttää, jotta koreografia säilyisi tasapainoisena. Vaikeiden liikkeiden (esim. piaffe ja passage) sijoittamiseen radalle on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta tuomareilla olisi mahdollisuus arvioida ne asiallisesti.

Kür-esityksen tulisi rakentua selkeästi ja järkevästi tuodakseen esiin ratsastajan ja hevosen keskinäisen yhteistoiminnan. Sopusointu, sujuvuus ja liikesuuntien tasapuolisuus ovat kürin keskeinen perusta. Korkeaa kokoamisastetta vaativat tehtävät tulisi yhdistää eteenpäin suuntautuviin liikkeisiin perusaskellajien esittämiseksi.

Kaikki vaikeusastetta kohottavat tehtävät otetaan huomioon myönteisesti, kun niitä täydentää ja tukee ohjelmaan valittu musiikki.

Piruettia piaffessa, sulkutaiutusta passagessa ja laukkapiruetteja yhdistettynä sulkutaiutukseen laukassa (hevonen on suoristettava muutaman askeleen ajaksi ennen ja jälkeen piruetin) ei pidetä vaikeusastetta kohottavana yhdistelmänä,

vaikka ne otetaankin myönteisesti huomioon koreografiaa arvioitaessa.

Perinteisen kouluratsastuksen periaatteet ovat ensisijaisessa asemassa myös vapaaohjelmassa.

7. Ohjeita pisteytykseen

Arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota 1. kohdassa mainittuihin seikkoihin sekä 6. kohdan selvennyksiin. FEI antaa seuraavat numeeriset suositukset:

Kun ohjelman suunnittelussa pitäydytään tehtävälueen osoittamassa perustasossa, vaikeusasteen numeerinen arviointi sijoittuu 6,0 tuntumaan.

Saadakseen vaikeusasteesta vähintään 7,0 ratsukon on yllettävä tavallisesti kilpailuissa kä-

tettävien **vastaavan tason** perusohjelmien tasolle.

Vaikeusasteen noustessa korkeammalle tasolle kuin perusohjelmissa edellytetään, numeerisen arvion tulisi olla vähintään 8,0. Arvioinnissa on kuitenkin otettava huomioon aiemmin annetut ohjeet ja suuntaviivat.

Liite 2: Hevostarkastus

Hevostarkastus

1. Saapumistarkastus

Kilpailupaikalla hevoselle suoritetaan eläinlääkärin toimesta tarkastus, jossa todetaan hevosien terveydentila, se tunnustetaan ja tarkistetaan rokotusten voimassaolo. Tutkimuksen tulisi tapahtua siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa hevoselle ja siitä huolehtiville henkilöille.

- 1.1 Hevonen tunnustetaan vertaamalla rekisterikirjan tietoja tuntomerkkeihin.
- 1.2 Tarkistetaan hevosien rokotustodistuksen tiedot ja rokotusten voimassaolo.
- 1.3 Tarkistetaan hevosien ikä, mikäli kilpailu on rajattu tietyn ikäryhmän hevosille.
- 1.4 Suoritetaan kliininen tarkastus, jotta voidaan varmistaa se, että hevosella ei ole tulehduksia tai tarttuvia tauteja.

Kaikki merkittävät epätasällisyydet tunnustey-
m. tiedoissa ilmoitetaan mahdollisimman pian kilpailun puheenjohtajatuomarille, jonka tulee ratkaista hevosien kilpailukelpoisuus ennen hevosien kilpailusuoritusta.

2. Varsinainen tarkastus

Ennen kilpailusuoritusta on myös tutkittava hevosien edellytykset osallistua kilpailuun. Tarkastuksen suorittaa kilpailujen eläinlääkäri yhdessä tuomariston edustajan kanssa. Ainoastaan ko. toimihenkilöillä on oikeus tarkastuksen perusteella päättää hevosien kilpailukelpoisuudesta. Hevoset, jotka eivät ensimmäisellä tarkastuskerralla täytä asetettuja vaatimuksia, voidaan tarkastaa uudelleen. Tämän suorittavat samat toimihenkilöt kuin ensimmäisellä kerralla, ja ainoastaan asiaankuuluvien henkilöiden läsnä ollessa.

Hevosten tarkastus tapahtuu seuraavasti (katso alueen pohjapiirros):

2.1 Hevonen esitetään joko nivel- tai kankisuitsitettuna. Muita varusteita ei sallita. Loimi, pintelit, jne. on poistettava.

2.2 Hevosien tuntomerkkejä ei saa peittää väriaineilla.

2.3 Alustan, jolla hevonen esitetään, on oltava noin 60 metriä pitkä, tukeva, tasainen ja puhdas, mutta ei kuitenkaan liukas. Se on sijoitettava rauhalliseen paikkaan, eristettynä selkeästi yleisöltä.

2.4 Tarkastukseen osallistuvat eläinlääkäri ja tuomariston edustaja.

2.5 Eläinlääkäri tunnustaa hevosien ja toteaa mahdollisesti ilmenevät vammat tai sairaudet.

2.6 Hevonen esitetään käynnissä ja ravissa löysällä ohjalla. Tarkastajat arvioivat liikkeiden puhtauden. Tarvittaessa käynti ja ravi esitetään toistamiseen. Hevosien esittäjällä ei saa olla raippa mukana. Ohjeesta voidaan kuitenkin poiketa tarkastajien erityisluvalla.

2.7 Tarkastuksen päätyttyä siihen osallistunut tuomari ilmoittaa päätöksen hevosien kilpailukelpoisuudesta ennen kuin hevonen poistuu tarkastusalueelta todeten, että hevonen on HYVÄKSYTTY, HYLÄTTY tai se PYYDETÄÄN UUSINTATARKASTUKSEEN. Hylkäyksistä tiedotetaan kilpailun puheenjohtajatuomarille.

Epäselvissä tapauksissa hevonen siirretään valvotulle odotusalueelle uusintatarkastusta varten, joka suoritetaan välittömästi viimeisen hevosien tarkastuksen jälkeen. Kilpailujen eläinlääkäri tutkii hevosien odotusalueella ja voi tarvittaessa neuvotella hevosien oman tai joukkueen eläinlääkärin kanssa. Tutkimuksen jälkeen hän voi lähettää hevosien uusintatarkastukseen lopullista ratkaisua varten. Ristiriitatilanteissa tuomariston edustaja ratkaisee yksin hevosien kilpailukelpoisuuden ja antaa päätöksensä välittömästi.

Ratsukko voi osallistua vain yhden kerran hevostarkastukseen. Ratsukko joka ei läpäise tarkastusta ei voi osallistua ns. seuraavaan tarkastukseen jos eläinlääkärin tarkastus aikataulutettu useampaan ryhmään tai useammalle päivälle.

2.8 Hevosten hoitajien ja/tai kilpailijoiden on oltava läsnä tarkastuksessa ja joukkuekilpailussa myös joukkueenjohtajan on oltava paikalla.

2.9 Hevosen esittäjien odotetaan pukeutuvan asiallisesti.

2.10 Tarkastus ei ole perusteellinen kliininen tutkimus, vaan sen tulee tapahtua mahdollisimman joutuisasti, mutta tarkoituksenmukaisesti.

Eläinlääkärintarkastus - ohjeellinen pohjapiirustus

